

SEANCE DE L'APRES-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRESIDENCE DE M. SWAELEN, PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 5 m.
De vergadering wordt geopend om 15 h 5 m.

CONGE — VERLOF

M. Foret, à l'étranger, demande un congé.
Verlof vraagt: de heer Foret, in het buitenland.
— Ce congé est accordé.
Dit verlof wordt toegestaan.

EXCUSES — VERONTSCHULDIGD

Mme Mayence-Goossens, MM. Hismans, Mathot, Vandenhautte, van Weddingen, Wierinckx, pour d'autres devoirs, et Laverge, à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Mayence-Goossens, de heren Hismans, Mathot, Vandenhautte, van Weddingen, Wierinckx, wegens andere plichten, en Laverge, in het buitenland.

— Pris pour information.
Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGES — BOODSCHAPPEN

M. le Président. — Par messages du 31 mars 1994, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance de ce jour, les projets de loi:

1° Visant à promouvoir une répartition équilibrée des hommes et des femmes sur les listes de candidatures aux élections;

Bij boodschappen van 31 maart 1994 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals zij ter vergadering van die dag werden aangenomen, de ontwerpen van wet:

1° Ter bevordering van een evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen op de kandidatenlijsten voor de verkiezingen;

— Renvoi à la commission de l'Intérieur.

Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

2° Transposant en droit belge la directive européenne du 14 mai 1991 concernant la protection juridique des programmes d'ordinateur.

2° Houdende omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn van 14 mei 1991 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's.

— Renvoi à la commission de la Justice.

Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Par message du 31 mars 1994, la Chambre des représentants renvoie au Sénat, tel qu'il a été amendé en sa séance de ce jour, le projet de loi relative au droit d'auteur et aux droits voisins.

Bij boodschap van 31 maart 1994 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat terug, zoals het ter vergadering van die dag werd gewijzigd, het ontwerp van wet betreffende het auteursrecht en de naburige rechten.

— Renvoi à la commission de la Justice.

Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Par messages du 31 mars 1994, la Chambre des représentants fait connaître qu'elle a adopté, tels qu'ils lui ont été transmis par le Sénat, les projets de loi:

1° Organisant le vote automatisé;

Bij boodschappen van 31 maart 1994 deelt de Kamer van volksvertegenwoordigers mede dat zij heeft aangenomen, zoals zij haar door de Senaat werden overgezonden, de ontwerpen van wet:

1° Tot organisatie van de geautomatiseerde stemming;

2° Modifiant la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par la racisme ou la xénophobie;

2° Houdende wijziging van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden;

3° Modifiant la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen et portant exécution de la directive du Conseil des Communautés européennes n° 93/109/CE du 6 décembre 1993.

3° Tot wijziging van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement en tot uitvoering van richtlijn nr. 93/109/EG d.d. 6 december 1993 van de Raad van de Europese Gemeenschappen.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le Président. — En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Président du Sénat:

1. Les recours en annulation de l'article 2 du décret de la Région flamande du 14 juillet 1993 portant des mesures de protection des dunes côtières et les recours en annulation du décret de la Région flamande du 26 janvier 1994 portant ratification de l'arrêté du Gouvernement flamand du 15 septembre 1993 relatif à la désignation de zones de dunes protégées et de zones agricoles ayant une importance pour les dunes (numéros du rôle 677 à 688, 690 et 691, affaires jointes);

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Voorzitter van de Senaat van:

1. De beroepen tot vernietiging van artikel 2 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen en de beroepen tot vernietiging van het decreet van het Vlaamse Gewest van 26 januari 1994 houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 1993 betreffende de aanduiding van beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden (rolnummers 677 tot 688, 690 en 691, samengevoegde zaken);

2. Le recours en annulation des articles 9 et 10 de la loi du 6 août 1993 relative aux pensions du personnel nommé des administrations locales (numéro du rôle 692).

2. Het beroep tot vernietiging van de artikelen 9 en 10 van de wet van 6 augustus 1993 betreffende de pensioenen van het benoemd personeel van de plaatselijke besturen (rolnummer 692).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Président du Sénat:

1. La question préjudicielle posée par le Conseil d'Etat, section d'administration, par arrêt du 28 janvier 1994, en cause de l'Etat belge contre la Région wallonne (numéro du rôle 675);

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Voorzitter van de Senaat van:

1. De prejudiciële vraag gesteld door de Raad van State, afdeling administratie, bij arrest van 28 januari 1994, in zake de Belgische Staat tegen het Waalse Gewest (rolnummer 675);

2. La question préjudicielle posée par le Tribunal de première instance de Malines par jugement en cause de la Région flamande et le directeur d'administration du Service redevance d'environnement de l'«Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest» contre Oscar De Schepper (numéro du rôle 689).

2. De prejudiciële vraag gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Mechelen bij vonnis in zake het Vlaamse Gewest en de bestuursdirecteur van de Dienst milieuheffing van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest tegen Oscar De Schepper (rolnummer 689).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Président du Sénat:

1. L'arrêt n° 31/94, rendu le 31 mars 1994, en cause du recours en annulation partielle de l'article 51, 2°, du décret de la Communauté flamande du 27 janvier 1993 modifiant entre autres le décret du 12 juin 1991 relatif aux universités dans la Communauté flamande, introduit par F. Bollengier et A. Foriers (numéro du rôle 572);

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Voorzitter van de Senaat van:

1. Het arrest nr. 31/94 uitgesproken op 31 maart 1994, in zake het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 51, 2°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 januari 1993 houdende wijziging van, onder meer, het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, ingesteld door F. Bollengier en A. Foriers (rolnummer 572);

2. L'arrêt n° 32/94, rendu le 19 avril 1994, en cause des recours en annulation totale ou partielle des articles 1er et 3 de la loi du 2 octobre 1992 modifiant la loi du 11 septembre 1993 sur la protection des titres d'enseignement supérieur, introduits par L. Devos et consorts (numéros du rôle 549 à 560).

2. Het arrest nr. 32/94 uitgesproken op 19 april 1994, in zake de beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de artikelen 1 en 3 van de wet van 2 oktober 1992 tot wijziging van de wet van 11 september 1993 op de bescherming van de titels van hoger onderwijs, ingesteld door L. Devos en anderen (rolnummers 549 t.e.m. 560).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le Président. — Par lettre du 15 avril 1994, le président du Parlement européen a transmis au Sénat:

a) Une résolution sur la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe;

Bij brief van 15 maart 1994 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden:

a) Een resolutie over de Conferentie voor veiligheid en samenwerking in Europa;

b) Une résolution sur l'élargissement de la Communauté et la neutralité.

b) Een resolutie over de uitbreiding van de Gemeenschap en neutraliteit.

— Renvoi à la commission des Relations extérieures.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Accord de Schengen — Akkoord van Schengen

M. le Président. — Conformément l'article 2, alinéa 1er, 1°, de la loi du 18 mars 1993 portant approbation de la convention d'application de l'Accord de Schengen du 14 juin 1985, le ministre du Commerce extérieur et des Affaires européennes a transmis au Sénat, par lettre du 12 avril 1994, l'ordre du jour de la réunion du comité exécutif instauré par l'article 131 de la convention précitée, qui se tiendra à Bonn le 26 avril prochain.

Overeenkomstig artikel 2, eerst lid, 1°, van de wet van 18 maart 1993 houdende goedkeuring van de overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985, heeft de minister van Buitenlandse Handel en van Europese Zaken, bij brief van 12 april 1994, aan de Senaat overgezonden, de agenda van de vergadering van het uitvoerend comité, ingesteld bij artikel 131 van de genoemde overeenkomst, die gehouden zal worden te Bonn op 26 april eerstkomend.

— Renvoi au Comité d'avis chargé des questions européennes.

Verwezen naar het Adviescomité voor Europese aangelegenheden.

Commission de la protection de la vie privée

Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer

M. le Président. — Par lettre du 1er avril 1994, le président de la Commission de la protection de la vie privée a transmis au Président du Sénat, une copie de l'avis n° 10/94 que la commission a émis le 22 mars 1994 par application de l'article 29 de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel à la demande du ministre des Communications et des Entreprises publiques, sur le projet de loi modifiant l'article 62 des lois relatives à la police de la circulation routière, coordonnées le 16 mars 1968, en vue d'autoriser explicitement l'utilisation d'appareils de détection des infractions au Code de la route fonctionnant sans la présence d'agents qualifiés.

Bij brief van 1 april 1994, heeft de voorzitter van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan de Voorzitter van de Senaat overgezonden, een kopie van het advies nr. 10/94, uitgebracht door de commissie op 22 maart 1994 bij toepassing van artikel 29 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, op vraag van de minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven, betreffende het ontwerp van wet tot wijziging van artikel 62 van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, en houdende expliciete erkenning van onbemande toestellen voor de controle van verkeersovertredingen.

— Renvoi à la commission de l'Infrastructure.

Verwezen naar de commissie voor de Infrastructuur.

Conseil central de l'économie

Centrale Raad voor het bedrijfsleven

M. le Président. — Par dépêche du 20 avril 1994, le président du Conseil central de l'économie a transmis au Président du Sénat, en application de l'article 8 de la loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la compétitivité du pays, le rapport et l'avis annuels du conseil sur la compétitivité des entreprises belges, tels qu'ils ont été adoptés lors de sa réunion plénière du 30 mars 1994.

Bij dienstbrief van 20 april 1994 heeft de voorzitter van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, aan de Voorzitter van de Senaat het jaarlijkse verslag en advies van de raad omtrent het concurrentievermogen van de Belgische ondernemingen toegezonden, zoals dat tijdens zijn plenaire vergadering van 30 maart 1994 werd uitgebracht.

— Renvoi à la commission de l'Economie.

Verwezen naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden.

Fonds de la coopération au développement

Fonds voor ontwikkelingssamenwerking

M. le Président. — Par dépêche du 7 avril 1994, le secrétaire d'Etat à la Coopération au Développement a transmis au Sénat, en application de l'article 10 de la loi du 10 août 1981, le rapport moral sur le Fonds de la coopération au développement pour les années 1991 et 1992.

Bij dienstbrief van 7 april 1994 heeft de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking aan de Senaat gezonden, overeenkomstig artikel 10 van de wet van 10 augustus 1981, het moreel verslag over het Fonds voor ontwikkelingssamenwerking voor de jaren 1991 en 1992.

— Dépôt au greffe.

Neergelegd ter griffie.

*Office de contrôle des mutualités
et des unions nationales de mutualités*

*Controledienst voor de ziekenfondsen
en de landsbonden van ziekenfondsen*

M. le Président. — Par lettre du 19 avril 1994, le ministre des Affaires sociales a transmis au Président du Sénat, en application de l'article 52, 9°, de la loi du 6 août 1990 relative aux mutualités et aux unions nationales de mutualités, le premier rapport de l'Office de contrôle des mutualités et des unions nationales de mutualités, sur les activités et sur la situation des mutualités et des unions nationales durant les années 1991 à 1993.

Bij brief van 19 april 1994 heeft de minister van Sociale Zaken aan de Voorzitter van de Senaat overgezonden, met toepassing van artikel 52, 9°, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, het eerste verslag van de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen over de activiteiten en de toestand van de ziekenfondsen en landsbonden tijdens de jaren 1991 tot 1993.

— Renvoi à la commission des Affaires sociales.

Verwezen naar de commissie voor de Sociale Zaken.

**HULDE AAN DE SLACHTOFFERS
VAN DE GEBEURTENISSEN IN RUANDA**

**HOMMAGE AUX VICTIMES DES EVENEMENTS
AU RWANDA**

De Voorzitter staat op en richt zich in volgende bewoordingen tot de staande vergadering: Dames en heren, ons land rouwt.

Tien van onze jonge soldaten hebben de dood gevonden op het Afrikaanse continent, waarheen zij, opgeroepen door de Verenigde Naties, vertrokken waren teneinde de inspanningen om in Ruanda opnieuw vrede te brengen met succes te bekronen.

Thans lijkt die vrede jammer genoeg verder af dan ooit: tien-duizenden mannen en vrouwen, Afrikanen, maar ook Europeanen, hebben het leven gelaten als slachtoffers van verblindheid, afwijzing van iedere dialoog en stammenhaat. Onze gedachten gaan heel in het bijzonder uit naar de tien jonge mannen die laffelijk werden vermoord, zonder enige aanleiding, terwijl zij als opdracht hadden te zorgen voor de veiligheid van de Ruandese bewindslieden.

Vandaag gaat het in feite om de vraag of een organisatie van volkeren in staat is om met de vereiste doeltreffendheid de nodige maatregelen te nemen om de vrede te handhaven.

Dans l'ex-Yougoslavie déjà, les autorités internationales ont fait montre d'un regrettable manque d'esprit de décision, d'une évidente incapacité à imposer la paix aux belligérants. Que dire alors de la situation au Rwanda, où les parties en présence avaient conclu entre elles, à Arusha, un accord de paix qu'en principe il aurait dû suffire de faire appliquer?

Mais quelle que soit l'évolution ultérieure de ce pouvoir de coercition dont devraient disposer les Nations unies dans l'intérêt de la paix, l'heure aujourd'hui est d'abord à la peine et au recueillement.

Nous partageons la douleur des familles de nos soldats, si cruellement éprouvées, et qui comprennent mal que, partis pour garantir la paix, ceux-ci se soient trouvés pris au piège de la plus tragique, la plus absurde et la plus sanglante des guerres, celle qui oppose entre eux les hommes d'un même pays.

Aux mères et aux épouses de nos soldats morts en Afrique, mais aussi aux familles de nos coopérants et de nos expatriés tués au Rwanda, à celles des Rwandais épris de paix eux-mêmes, assassinés avec une incroyable cruauté pour le seul motif qu'ils appartenaient à une ethnie plutôt qu'à l'autre, le Sénat présente ses condoléances émues.

Het woord is aan de Eerste minister.

De heer Dehaene, Eerste minister. — Mijnheer de Voorzitter, namens de Regering sluit ik mij aan bij de hulde die u hebt gebracht aan de burgerlijke en militaire slachtoffers van het Ruandese drama en betuig ik mijn medeleven aan de treurende families.

Au nom du Gouvernement, je m'associe à l'hommage que le Président du Sénat vient de rendre à la mémoire des victimes tombées au Rwanda. Le pays n'oubliera jamais le sacrifice des dix jeunes paracommandos ravis à l'affection des leurs et victimes lâchement assassinées alors qu'ils accomplissaient leur devoir. Ils sont l'honneur de leur brigade.

Le Gouvernement s'associe également au chagrin des familles des victimes civiles.

A toutes les familles éplorées, je présente les condoléances émues du Gouvernement. (*L'assemblée se recueille quelques instants.*)

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

De Voorzitter. — Dames en heren, in verband met de tragische gebeurtenissen in Ruanda kan ik meedelen dat het Parlement onmiddellijk de nodige schikkingen heeft getroffen om ook politiek aanwezig te zijn in het debat en de besluitvorming.

De commissies voor de Defensie van Kamer en Senaat zijn onmiddellijk bijeengekomen ten einde de minister de gelegenheid te geven inlichtingen te verschaffen over de toestand en onderzocht te worden over de politieke implicaties ervan. Morgenvroeg zullen in de Senaat interpellaties worden gehouden over deze materie waarbij de Regering zal kunnen worden onderzocht over de politiek die in Ruanda werd en wordt gevoerd.

Ik heb vernomen dat de minister van Buitenlandse Zaken in de bevoegde kamercommissie uitleg heeft verschaft en dat er in de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen van de Kamer ook interpellaties worden gehouden over de houding van de Regering in de Ruandese aangelegenheid.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Inoverwegingneming — Prise en considération

De Voorzitter. — Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen.

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions.

U hebt de lijst ontvangen van de verschillende in overweging te nemen voorstellen met opgave van de commissies waarnaar het Bureau van plan is ze te verwijzen.

Vous avez reçu la liste des différentes propositions à prendre en considération, avec indication des commissions auxquelles le Bureau envisage de les renvoyer.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieve mij die vóór het einde van de vergadering te doen kennen.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, zal ik beschouwen dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verwezen naar de commissies die door het Bureau zijn aangeduid.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées par le Bureau.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE CROO AAN DE MINISTER VAN FINANCIËN OVER «DE REGISTRATIE-RECHTEN OP DE VERKOOP VAN NMBS-TERREINEN TE BRUSSEL»

QUESTION ORALE DE M. DE CROO AU MINISTRE DES FINANCES SUR «LES DROITS D'ENREGISTREMENT FRAPPANT LA VENTE DE TERRAINS DE LA SNCB A BRUXELLES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Croo aan de minister van Financiën over «de registratierechten op de verkoop van NMBS-terreinen te Brussel».

Het woord is aan de heer De Croo.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, bij een bijzonder complexe akte gesloten door het aankoopcomité, Brussel 1, van 24 december 1993 verwierpen de NV Forum Léopold en de NV Société Espace Léopold vanwege de NMBS een reeks gronden gelegen aan het Luxemburgstation te Brussel. De akte voorziet onder meer een *emphytéose* van 99 jaar met betaling aan de NMBS van *certificats immobiliers* vanaf 1 juli 1994.

Eigenaardig genoeg, en dit was blijkbaar reeds lang gepland, werd in de plaats hiervan vier dagen later een forfaitaire betaling uitgevoerd van 3 636 569 845 frank. Wellicht om de schijn te redden werd het behoud voorzien, gedurende 99 jaar, van een jaarlijks bedrag van 10 000 frank niet-geïndexeerd. Door dit ommetje werden blijkbaar maar 0,8 pct. rechten betaald in plaats van 12,5 pct., gebruikelijk bij een verkoop. Het verschil — 11,7 pct. — voor vermelde transactie bedraagt 425 478 671 frank.

Misschien is deze transactie wel correct verlopen, maar ik kreeg van de minister toch graag antwoord op een aantal vragen.

Ten eerste, ging de Staat aangezien ze de enige aandeelhouder is — 100 pct. — van de NMBS met deze transactie akkoord?

Ten tweede, waarom lieten de diensten van de registratie in die akte méér dan 425 miljoen links liggen?

Ten derde, heeft de Staat de juiste bebouwde vierkante meters zoals opgegeven in die akte nagezien? Immers, de akte vermeldt 136 123 vierkante meter, terwijl het aantal minstens 60 000 vierkante meter hoger zou liggen.

Aangezien de Staat de NMBS zwaar subsidieert, krijgt men aldus minstens een dubbel verlies. Wie nam de verantwoordelijkheid van deze beslissingen op zich? Hoe zijn zij uitlegbaar?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Maystadt.

De heer Maystadt, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, door de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van 14 oktober 1992 van het koninklijk besluit houdende goedkeuring van het eerste beheerscontract van de Nationale Maatschappij der Belgische spoorwegen en tot vaststelling van maatregelen met betrekking tot deze maatschappij is de NMBS een autonome overheidsinstelling geworden.

Artikel 3 van het voormelde koninklijk besluit bepaalt dat het staatsspoorwegennet aan de NMBS wordt overgedragen.

Overeenkomstig artikel 159 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven komt de opbrengst van alle onroerende vervreemdingen bovendien toe aan de maatschappij.

Er wordt opgemerkt dat de op 21 november 1989 tussen de Belgische Staat en de NMBS gesloten overeenkomst, vastgelegd in artikel 167 van de programmawet van 30 december 1988, reeds bepaalde dat de opbrengst van de tegeldemaking van de onroerende goederen of van de toekenning van zakelijke rechten wordt afgedragen aan de NMBS.

Uit al deze wetsbepalingen blijkt dus duidelijk dat de NMBS in deze aangelegenheid volledig autonoom beslist.

Aangezien de akte van 24 december 1993 een recht van erfpacht vestigt op terreinen waarvan een gedeelte bezwaard is met een aankoopoptie ten voordele van een derde, die door de erfpachter niet zelf kan worden gelicht, dient het registratierecht van 0,20 pct. te worden geheven.

De oppervlakte van 136 123 vierkante meter wordt niet vermeld in de overeenkomst zelf. Bij de omschrijving van de goederen wordt in de akte verwezen naar een door de partijen ondertekend plan dat aan de akte werd gehecht en er integraal deel van uitmaakt.

De oppervlakte waar u naar verwijst, mijnheer De Croo, wordt vermeld in de voorafgaandelijke uiteenzetting van de akte, waar enkel gewag wordt gemaakt van vroegere onderhandelingen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Croo voor een repliek.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, het antwoord van de minister leert ons niets. Wij zijn op de hoogte van de bepalingen van de wet vermits zij door het Parlement werd goedgekeurd.

De tendens van mijn vraag was duidelijk. De Staat is de enige aandeelhouder voor 100 pct. van een autonoom bedrijf, de NMBS. Dit autonoom bedrijf wordt dus hoegenaamd niet meer gecontroleerd door zijn unieke absolute aandeelhouder, noch door het Parlement, dat die absolute aandeelhouder kan onderwerpen en sanctioneren.

Op 24 december 1993 wordt een notariële akte gesloten waarin wordt voorzien in een erfpacht van 99 jaar terwijl die erfpacht vier dagen later op 29 december 1993 wordt afgekocht. Hierdoor geeft men de kopers, de NV Forum Léopold en de NV Société Espace Léopold, geen voordeel van 11,7 pct., maar van 12,3 pct. op de registratierechten, wat de besparing voor de privé-verwerfers op ongeveer 500 miljoen brengt.

In de considerans van de akte is sprake van 136 000 bebouwbare vierkante meter tegen de gangbare prijs in Brussel, zijnde 25 000 frank per vierkante meter. In werkelijkheid zijn er echter ten minste 60 000 bebouwbare vierkante meter meer. Wie verloor hier dan?

Nog een laatste beschouwing. Het stuk grond vlak naast de hier bedoelde eigendom werd, zonder recht van opstal door de NMBS verkocht voor 85 miljoen en werd enkele weken later voor doorverkoop op 187 miljoen geraamd. De aandeelhouder aan 100 pct. van de NMBS heeft in deze omstandigheden zijn werk niet gedaan. Dit is een van de vele redenen waarom onze fractie, mogelijk samen met andere, zal vragen een parlementaire onderzoekscommissie op te richten voor deze en zovele andere zaken in verband met de NMBS. Een andere controlemogelijkheid blijft er immers niet meer over vermits de aandeelhouder — de Staat — weigert te antwoorden en zijn verantwoordelijkheid op zich te nemen.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Maystadt.

De heer Maystadt, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, de heer De Croo kan zijn vraag ook stellen aan de voorgedijminister van de NMBS, maar waarschijnlijk zal hij dan hetzelfde antwoord krijgen, namelijk dat de NMBS nu wettelijk gezien volkomen autonoom beslist.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de minister, de Staat bezit bij de NMBS 100 pct. van de aandelen. U hebt niet het recht uw aandeelhouderschap te verwaarlozen. Zoals de Staat nu handelt, kunnen deze maatschappijen doen wat ze willen, hoe ze het willen, wanneer en met wie ze het willen.

Mevrouw Maes (VU). — Dat heet dan responsabilisering!

De heer De Croo (VLD). — De Staat moet ervan uitgaan dat hij aandeelhouder voor 100 pct. is en dat hij dus voor zijn belangen moet zorgen.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. DE SENY AU MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE ET AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR «UNE PROPOSITION PERMETTANT AUX SIKHS — SEJOURNANT DE FAÇON ILLEGALE OU NON EN BELGIQUE — DE RETOURNER DANS LEUR PAYS»

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1993-1994
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1993-1994

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE SENY AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AMBTENARENZAKEN EN AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER «EEN VOORSTEL OM DE — AL DAN NIET ILLEGAAL IN BELGIE VERBLIJVENDE — SIKHS IN STAAT TE STELLEN NAAR HUN LAND TERUG TE KEREN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. de Seny au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique et au ministre de l'Emploi et du Travail sur «une proposition permettant aux Sikhs — séjournant de façon illégale ou non en Belgique — de retourner dans leur pays».

La parole est à M. de Seny.

M. de Seny (PSC). — Monsieur le Président, il me revient que l'année dernière, et peut-être, les années antérieures, c'est avec la plus grande difficulté que les horticulteurs, notamment les producteurs de fraises, ont trouvé, tant dans la population autochtone belge que parmi les travailleurs étrangers, la main-d'œuvre nécessaire pour la cueillette des fraises, en sorte qu'une bonne part de la production a dû être sacrifiée.

La difficulté de trouver du personnel chez les autochtones provient de la grande pénibilité de ce travail et la main-d'œuvre étrangère, quand elle convient, est confrontée à la difficulté d'obtenir un permis de travail légal.

Il me revient que cette année le risque de non-cueillette s'accroît étant donné le renforcement des contrôles policiers opérés en vue d'empêcher l'occupation de toute main-d'œuvre non en règle.

Par ailleurs, j'apprends que de nombreux travailleurs étrangers, et notamment les Sikhs de la région de Saint-Trond, qui sont particulièrement adaptés à ce genre de travaux, projettent un retour dans leur pays, tant leur désillusion est grande quant aux possibilités de travail qui leur sont offertes chez nous. Néanmoins, ils ne disposent pas des fonds qui leur seraient nécessaires pour payer leur voyage de retour.

Plutôt que d'en appeler à nouveau à l'Etat, en vue d'obtenir une prime de rapatriement ou toute autre aide quelconque, ils nous proposent de les laisser travailler, ne serait-ce que quarante-cinq jours, avec un permis de travail provisoire. Ils accepteraient même qu'une partie significative de leur salaire ne leur soit remise qu'après leur retour au pays.

Cette proposition aurait déjà recueilli l'adhésion de nombreux bourgmestres de communes où sont logés ces étrangers.

Dans la mesure où la situation que je vous décris est exacte, je ne peux que vous encourager, monsieur le ministre, à saisir cette occasion inespérée et à faire le nécessaire pour répondre aux vœux de chacun.

Avez-vous l'intention, monsieur le ministre, d'examiner soigneusement cette possibilité avec votre collègue, Mme Smet?

M. le Président. — La parole est à M. Tobback, ministre.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, je remercie M. de Seny de sa question, laquelle me donne l'occasion d'apporter certaines précisions en matière d'immigration illégale, de traite d'êtres humains et d'abus commis par certains, qui s'enrichissent ainsi au détriment de ces êtres humains dont ils font commerce.

J'espère, monsieur de Seny, que vous me pardonnerez la réflexion que je me suis permis d'émettre en vous écoutant et que je tiens à répéter à haute voix.

Comme je le disais à un collègue, ce genre de discours a vraisemblablement été tenu un jour au Sénat de Rome ainsi que dans les assemblées parlementaires responsables de la culture du tabac en Virginie. Je constate en effet que le raisonnement suivant est souvent développé: «Les Belges apprécient peu tel travail et les Sikhs sont tout à fait aptes à le faire; il suffit donc de faire venir des Sikhs, de ne pas leur payer leur salaire sur place mais de le leur

faire parvenir dans leur pays; ainsi on peut être certain tant de leur venue que de leur retour. » Je ne suis pas le seul à avoir entendu de tels propos.

Vous parlez de Sikhs venus dans notre pays pour y travailler en tant que demandeurs d'asile qui ont été déboutés et, comme vous le dites, qui veulent rentrer chez eux, écœurés par l'impossibilité réelle de travailler. Comme vous le précisez, il ne s'agit pas de réfugiés dans le sens de la Convention de Genève. Ce fait a été vérifié par l'Office des étrangers et le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides. Il s'agit donc, sans aucune contestation possible, d'immigrés illégaux qui ont abusé de la procédure d'asile, poussés par des trafiquants utilisant des circuits illégaux qui leur ont demandé de payer des sommes importantes pour pouvoir venir travailler en Belgique.

Dès sa constitution, le Gouvernement a fait part de son intention de combattre cet état de chose. Entre-temps, nous avons pris une panoplie de mesures visant à décourager les abus en la matière et l'exploitation des hommes et des femmes par des trafiquants utilisant des filières illégales.

A la lumière du programme gouvernemental et de l'action que nous avons menée jusqu'à présent, je ne puis accéder à votre demande, monsieur de Seny. Si le Gouvernement allait dans votre sens, il contribuerait à encourager les filières et les trafics de ce genre. En effet, ces nouvelles possibilités de travail en Belgique seraient très rapidement connues au Pendjab.

M. de Seny (PSC). — Les habitants du Pendjab ne vont tout de même pas venir en Belgique pour y travailler quarante-cinq jours!

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Ils sont au contraire tout à fait disposés à faire le déplacement. Avez-vous connaissance de la misère dans laquelle ces gens vivent? Le salaire d'un tel travail représente pour eux une véritable fortune!

Par ailleurs, vous semblez ne pas vous soucier de la difficulté rencontrée pour que ces gens rentrent chez eux après avoir travaillé en Belgique.

M. de Seny (PSC). — Je vous ai fait part des moyens à cet effet, monsieur le ministre.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Il n'existe pas de moyens! La raison en serait-elle que les cultivateurs ne trouvent pas des gens pour récolter les fraises à vil prix?

M. de Seny (PSC). — Le salaire officiel se situe tout de même aux environs de 215 francs.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Si je ne m'abuse, c'est justement contre cela que des protestations s'élèvent dans ce secteur.

De toute façon, je ne suis pas prêt à m'engager dans cette voie; ce n'est d'ailleurs pas de ma compétence.

Je connais bien les difficultés des cultivateurs fruitiers; ma région en compte beaucoup. Si des problèmes de main-d'œuvre se posent, il faut tenter de les résoudre.

Mme Smet s'y emploie et le Gouvernement a approuvé l'arrêté royal visant à régler le problème. La semaine dernière encore, je me suis entretenu à cet égard avec les bourgmestres du Sud-Limbourg. La réponse qui doit être apportée ne peut passer ni par l'immigration illégale ni par l'abus de la procédure d'asile, comme vous le proposez.

M. le Président. — La parole est à M. de Seny pour une réplique.

M. de Seny (PSC). — Monsieur le Président, la solution que je propose va exactement dans le sens contraire. Six mille Sikhs sont aujourd'hui des immigrés clandestins dans notre pays, six mille personnes auxquelles il faut en ajouter mille cinq cents dont les dossiers sont en cours de procédure et qui ont pendant ce temps un permis de travail. Au total, cinq de ces ressortissants ont obtenu le statut de réfugié politique.

Les Sikhs vous demandent, non pas de leur donner une prime pour rentrer chez eux, mais bien de pouvoir travailler pour gagner le prix de leur voyage de retour. De plus, ils acceptent l'idée que la moitié de leur salaire leur soit versée dans leur pays afin de prouver leur réelle intention de retour.

Contrairement à ce que vous dites, monsieur le ministre, ce ne sont pas des misérables. Ils ont effectivement été abusés par des filières que je ne citerai pas mais qui sont connues, des filières « maffieuses » qui leur ont extorqué deux cent mille francs pour venir travailler en Belgique. Il serait faux de croire que le fait de faciliter momentanément le retour de ceux qui le désirent — il faut saisir l'occasion de mener une enquête à cet égard — créera un précédent de nature à inciter d'autres habitants du Pendjab à repayer deux cent mille francs pour venir gagner, en quarante-cinq jours, de quoi payer leur billet de retour. Si c'est bien cela qu'ils demandent, pourquoi, monsieur le ministre, ne pas leur donner l'occasion de le faire?

Par ailleurs, je ne m'érige pas en défenseur des producteurs, mais leur demande de main-d'œuvre doit être prise en compte. Ils prétendent — c'est à vérifier aussi — qu'ils ne trouvent pas parmi les autochtones une habileté comparable. Le prix qu'ils paieront sera officiel — entre deux cent et deux cent cinquante francs l'heure — contrairement à ce qui se pratique actuellement.

En général, monsieur le ministre, j'apprécie votre façon de traiter l'immigration. Je partage votre point de vue mais vous demandez d'examiner la proposition que je viens d'émettre. Si la réalité sur le terrain est telle que je la décris, vous pourrez sûrement convaincre Mme Smet de faire preuve d'imagination et de souplesse.

M. le Président. — La parole est à M. Tobback, ministre.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, je constate tout d'abord que le secteur dont il est question connaît mieux que les autorités compétentes la situation exacte des personnes concernées. Pour notre part, nous devons avoir recours à la gendarmerie pour tenter de découvrir les filières et de faire l'inventaire des illégaux. Le secteur est donc très bien organisé. Je tenterai à mon tour d'avoir accès à ces informations.

Ensuite, je ne suis pas disposé à donner dans le panneau. Les personnes qui séjournent illégalement en Belgique ont reçu l'ordre de quitter le territoire. Elles doivent obtempérer. Il n'existe pas une catégorie de personnes percevant une prime de sortie et une autre ne recevant rien. Il est loisible à ceux qui le souhaitent de faire appel à l'Organisation internationale pour les migrations afin de se faire rapatrier.

Ne souhaitant pas créer de précédent, je ne suis toutefois pas disposé à octroyer à qui que ce soit la possibilité de venir travailler illégalement chez nous sur la simple promesse d'un rapatriement après l'exécution du travail. Dans un pays qui compte 500 000 chômeurs — dont beaucoup souffrent précisément d'un manque de formation —, il me paraît tout à fait inacceptable que la carence en main-d'œuvre qui affecte certaines activités économiques soit comblée par l'admission de Sikhs. Ce raisonnement me hérisse et m'inspire un sentiment tout à fait invouable.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE M. DESMEDT AU MINISTRE DES FINANCES SUR «LA POSSIBILITE DE REDUIRE LES DROITS D'ACCISES POUR LE GASOIL ROUTIER EN FAVEUR DES EXPLOITANTS DE TAXIS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DESMEDT AAN DE MINISTER VAN FINANCIEN OVER «DE MOGELIJKHEID TOT VERLAGING VAN DE ACCIJNS OP DIESEL-OLIE VOOR DE TAXIBEDRIJVEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Desmedt au ministre des Finances sur «la possibilité de réduire les droits d'accises pour le gasoil routier en faveur des exploitants de taxis».

La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt (FDF). — Monsieur le Président, dans le cadre du plan global, le Conseil des ministres a récemment approuvé un arrêté royal visant à réduire le droit d'accises pour le gasoil routier utilisé par les sociétés de transport en commun.

Cette excellente initiative a été prise en vue d'assurer la promotion des transports en commun et de réduire, si possible, l'utilisation des véhicules privés dans les grandes villes.

Il apparaît cependant de plus en plus que le taxi peut être une alternative valable pour dégorger la circulation urbaine. Encore faut-il que les taxis puissent proposer des tarifs attractifs tout en maintenant une rentabilité suffisante.

Une étude effectuée à Bruxelles par le secrétaire d'Etat compétent en la matière a conclu à la mauvaise rentabilité des exploitations bruxelloises de taxis.

Ne serait-il pas dès lors souhaitable que les réductions de droits d'accises pour le gasoil routier soient également accordées aux exploitants de taxis?

Le ministre pourrait-il justifier le refus actuel du Gouvernement face à cette suggestion? Le Gouvernement ne pourrait-il pas, à tout le moins, organiser sur ce point une concertation avec les autorités régionales compétentes et le secteur professionnel des taxis?

M. le Président. — La parole est à M. Maystadt, ministre.

M. Maystadt, ministre des Finances. — Monsieur le Président, le fait que les exploitants de taxis ne puissent bénéficier de la franchise partielle des accises sur les huiles minérales destinées à l'alimentation de leurs véhicules découle de la décision du Conseil des ministres européens du 19 octobre 1992 autorisant les Etats membres à continuer à appliquer à certaines huiles minérales utilisées à des fins spécifiques les réductions de taux d'accises ou les exonérations d'accises existantes. Je vous renvoie au *Journal officiel des Communautés européennes* du 31 octobre 1992.

Etant donné qu'avant l'entrée en vigueur de la décision précitée, la Belgique n'appliquait aux exploitants de taxis ni réductions ni exonérations d'accises, elle n'est pas autorisée à les en faire bénéficier aujourd'hui.

En revanche, depuis 1969, les sociétés de transports en commun locaux bénéficiaient d'une réduction d'accises sur le gasoil routier. En juillet 1990, cette réduction d'accises a été portée à 2 francs par litre mais toutefois limitée à un contingent annuel de 600 000 hectolitres.

Cette réduction ayant été mise en œuvre avant la décision européenne, nous pouvons la maintenir et l'étendre. Dans le cadre du plan global et afin de favoriser la politique des transports en commun, il a en effet été décidé de ne plus limiter la réduction d'accises à 600 000 hectolitres par an, mais de l'étendre à la totalité de la consommation annuelle des sociétés de transports en commun locaux.

M. le Président. — La parole est à M. Desmedt pour une réplique.

M. Desmedt (FDF). — Monsieur le Président, je n'ignore pas l'existence de cette directive européenne. Cependant, certains pays — la France notamment — ont obtenu des dérogations en faveur des exploitants de taxis. La Belgique ne pourrait-elle solliciter semblable dérogation?

M. le Président. — La parole est à M. Maystadt, ministre.

M. Maystadt, ministre des Finances. — Le cas de la France est un bon exemple; il permet d'illustrer la portée de la directive européenne. Dans ce pays, les réductions d'accises accordées aux exploitants de taxis existaient avant l'entrée en vigueur de la directive. C'est la raison pour laquelle la France est autorisée à maintenir cette mesure. De la même manière, il existait dans notre pays une dérogation en faveur des sociétés de transport en commun. Nous avons la faculté de la conserver, mais il nous est interdit de créer de nouvelles dérogations.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOONES AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE CONCESSIE OVER HET BEHEER EN DE EXPLOITATIE VAN DE DODENGANG TE DIKSMUIDE»

QUESTION ORALE DE M. LOONES AU PREMIER MINISTRE SUR «LA CONCESSION DE LA GESTION ET DE L'EXPLOITATION DU BOYAU DE LA MORT A DIXMUDE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Loones aan de Eerste minister over «de concessie over het beheer en de exploitatie van de Dodengang te Diksmuide».

Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik ken het antwoord van de minister van Financiën omdat ik hem enkele weken geleden over dit onderwerp heb geïnterpelleerd. Zijn antwoord is intussen wellicht niet gewijzigd. Bovendien wenste ik aan de Eerste minister bijkomende vragen te stellen omdat dit een politieke zaak is waarover de Regering zich moet uitspreken.

Iedereen kent de situatie. Er is een arrest van de Raad van State waaraan de minister van Financiën geen gevolg wil geven. Hij heeft trouwens reeds na het advies van de auditeur van de Raad van State beweerd dat, indien de Raad van State dit advies zou volgen, hij een nieuwe concessie zou uitschrijven.

Het heeft dus niet veel zin daarover nogmaals een vraag te stellen aan de minister van Financiën, maar ik wil toch een aantal bijkomende aspecten aanhalen.

De minister van Landsverdediging antwoordde op een interpellatie dat het onmogelijk is dat een arrest van de Raad van State niet wordt gevolgd.

Ik heb in het *Beknopt Verslag* van de Vlaamse Raad gelezen dat de Vlaamse minister voor Binnenlandse Aangelegenheden, de heer Kelchtermans, gisteren uitdrukkelijk heeft gezegd dat, wanneer men het hem verzoekt, hij het arrest van de Raad van State, dat de beslissing van de minister van Financiën schorst, zal uitvoeren.

Er is hier dus een politiek probleem omtrent de opvolging van een arrest van de Raad van State.

De Voorzitter. — Alvorens het woord te geven aan de minister van Financiën, wens ik toch te doen opmerken dat ik een brief heb ontvangen van de Eerste minister waarin hij uitdrukkelijk zegt dat het antwoord op de hierboven vermelde mondelinge vraag zal gegeven worden door de minister van Financiën, de heer Maystadt. Tot nader order mag er worden uitgegaan van de veronderstelling dat de minister niet alleen namens de Premier, maar in naam van de hele Regering antwoordt.

Het woord is dus aan de minister van Financiën.

De heer Maystadt, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, op zijn verzoek om deze vraag te beantwoorden, heeft de Eerste minister verduidelijkt dat hij akkoord ging met de wijze waarop dit dossier is behandeld.

Ik heb destijds de concessie van «De Dodengang» toegewezen aan de stad Diksmuide. Op 4 november 1993 werd met de stad Diksmuide een overeenkomst ondertekend betreffende de exploitatie en het beheer van de oorlogssite.

De Raad van State heeft bij arrest nummer 46.730 van 29 maart 1994 de schorsing bevolen van de tenuitvoerlegging van de toewijzingsbeslissing.

Dat arrest heeft geen invloed op de uitvoering van de overeenkomst die met de stad Diksmuide is gesloten. Die strekt immers de contractuele partijen tot wet, zolang zij door de burgerlijke rechter niet is vernietigd.

Er is thans een procedure in kort geding aanhangig voor de voorzitter van de Rechtbank van eerste aanleg te Veurne met het oogmerk om de Belgische Staat en de stad Diksmuide het recht toe te zeggen om voorlopig de uitvoering van de opdracht tot het beheer en de uitbating van «De Dodengang» aan te vatten. In deze zaak is heden nog geen uitspraak gedaan.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een repliek.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, men volgt wel een ietwat eigenaardige procedure. Aan de ene kant is er de concessie waarop de administratie zich baseert om het beheer voorlopig toe te kennen en aan de andere kant is er — blijkbaar volkomen parallel — de procedure waarbij een contract wordt gesloten met een openbaar bestuur, maar zonder concessie.

Dat is de juridische situatie. De voorzitter van de Rechtbank van eerste aanleg te Veurne zal zich hierover inderdaad moeten uitspreken.

Ik vind het zeer beangstigend dat wij een rechter moeten vragen om een beslissing van de Raad van State te doen uitvoeren en dat de politieke overheid de uitspraken van het hoogste administratieve rechtsorgaan niet volgt. Dit is zorgwekkend voor de rechtszekerheid van de handelingen van openbare besturen.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE MEYER AAN DE MINISTER VAN DE KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN EN LANDBOUW OVER «DE VERVROEGDE UITTREDINGSREGELING»

QUESTION ORALE DE M. DE MEYER AU MINISTRE DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES ET DE L'AGRICULTURE SUR «LE REGIME DE LA RETRAITE ANTICIPEE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Meyer aan de minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw over «de vervroegde uittredingsregeling».

Het woord is aan de heer De Meyer.

De heer De Meyer (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, in de beleidsnota inzake landbouw is vermeld dat de Ministerraad de minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw de opdracht heeft gegeven om de noodzakelijke besluiten te nemen om de vervroegde uittredingsregeling, dit is het in toepassing brengen in België van verordening 2079/92, te kunnen opstarten vanaf 1 januari 1994.

Deze VUT-regeling past in het kader van de begeleidende maatregelen tot uitvoering van het hervormd gemeenschappelijk landbouwbeleid en richt zich vooral tot landbouwers tussen 60 en 65 jaar die een significante oppervlakte landbouwgrond vrijstellen waarmee een schaalvergroting van een of meerdere landbouwbedrijven kan worden gerealiseerd.

De Ministerraad van 1 oktober 1993 heeft deze VUT-regeling goedgekeurd. De landbouwsector wacht momenteel vol ongeduld om een definitieve beslissing in dit dossier en dringt aan op een zo spoedig mogelijke afhandeling ervan.

Daarom hadden wij graag vernomen hoever dit dossier reeds staat. Zal het advies van de Raad van State bij hoogdringendheid worden gevraagd? Wanneer worden de voorstellen aan het Parlement overgemaakt? Zal dit gebeuren volgens de spoedprocedure? Heeft de minister de intentie om deze regeling toe te passen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 1994?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Bourgeois.

De heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben mij ervan bewust dat in landbouwmilieus met ongeduld wordt gewacht op de definitieve beslissing met betrekking tot de vervroegde uittredingsregeling.

Het gaat hier echter om een zeer complexe materie, waarbij verschillende instanties betrokken zijn. Zo komt het Europese niveau voor 50 pct. tussen in de financiering van deze regeling.

Ik zal even de reeds genomen stappen toelichten en een overzicht geven van het besluitvormingsproces. Met de goedkeuring van de landbouwbeleidsnota op 4 juni 1993 heeft de Regering haar principiële akkoord betuigd met de instelling van de vervroegde uittredingsregeling in ons land. Op 1 oktober 1993 heeft de Ministerraad een ontwerp van wet en koninklijk besluit inzake de vervroegde uittreding goedgekeurd. Hieraan ging overleg vooraf met andere federale instanties, zoals de departementen van Pensioenen, Middenstand en Begroting en met de Gewesten. Op 6 december 1993 heeft het STAR-comité, het adviserend orgaan van de Europese Commissie in deze aangelegenheden, een positief advies geformuleerd bij het Belgische voorstel. Op 23 februari 1994 werd de voorgestelde maatregel van de Europese Commissie in een gewijzigde vorm eveneens op een positief advies onthaald.

Wij zijn voortdurend op het Europese niveau blijven aandringen op een zo vlug mogelijke goedkeuring van de regeling, opdat die, zoals gepland, retroactief op 1 januari 1994 kon ingaan. Ongerust over het uitblijven van een formeel akkoord, heb ik op de laatste Landbouwradau van 28 en 29 maart aangedrongen op een spoedige beslissing van de Europese Commissie. De Commissie heeft er toen echter op gewezen dat er heel wat programma's moesten worden onderzocht die in het kader van de begeleidende maatregelen van het hervormd gemeenschappelijk landbouwbeleid werden ingediend in verband met milieu, bebossing en vervroegde uittreding. In totaal gaat het hier om 250 programma's, waarvan er 13 verband houden met de vervroegde uittreding. De Commissie heeft toegezegd dat de niet-betwiste programma's, waaronder de Belgische vervroegde uittreding, zo spoedig mogelijk zullen worden goedgekeurd. Ik werd op die Raad trouwens door mijn collega's bijgevalen. Tot op het ogenblik is er immers maar één programma per land goedgekeurd.

De Europese Commissie zal waarschijnlijk volgende week haar officiële goedkeuring hechten aan de regeling. Daarna moet de Raad van State advies geven. Wij hadden dat advies reeds gevraagd op het ogenblik dat wij de ontwerp-regeling aan de Commissie hebben voorgelegd. De Raad van State weigerde op 22 oktober 1993 evenwel reeds advies uit te brengen, maar wilde hiermee wachten tot de Europese Commissie haar officiële goedkeuring heeft verleend. Nadat de Raad van State advies gegeven heeft, kunnen de parlementaire werkzaamheden worden aangevat. Het ontwerp zal worden ingediend in het Parlement en moet in beide Kamers worden goedgekeurd. Het ontwerp voorziet echter niet in de uitvoering van de regeling met terugwerkende kracht.

Wij hebben de landbouwsector trachten op de hoogte te houden van het verloop van de procedure via berichten, die vooral langs de vakbladen werden verspreid.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Meyer voor een repliek.

De heer De Meyer (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik hoop samen met hem dat de Europese Commissie volgende week een officiële goedkeuring zal geven zodat de parlementaire werkzaamheden rond dit dossier zo spoedig mogelijk kunnen worden aangevat.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MAERTENS AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE SEAKING-REDDINGSDIENST TE KOKSIJDE»

QUESTION ORALE DE M. MAERTENS AU MINISTRE DE
LA DEFENSE NATIONALE SUR « LE SERVICE DE SAUVE-
TAGE SEAKING A COXYDE »

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Maertens aan de minister van Landsverdediging over « de Seaking-reddingsdienst te Koksijde ».

Het woord is aan de heer Maertens.

De heer Maertens (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, de reders en de bemanning van de zeeschepen en de visserijvloot zijn er bijzonder ongerust over dat de dienstplichtige dokters van de Seaking niet tijdig zullen vervangen worden door burgerdokters en de reddingsoperaties op zee op medisch vlak kwalitatief zwaar zullen inboeten. De vaststelling van de klinische dood en de reanimatie ter plaatse in de helikopter mogen enkel door een dokter gebeuren. Dit geldt eveneens voor bepaalde injecties en amputaties.

Naast één beroepsdokter beschikt dit smaldeel nu nog over twee of drie dienstplichtige dokters zodat een permanentie in stand-by ingevolge het afschaffen van de dienstplicht binnenkort zal verdwijnen en de zeelui inzake medische opvang zwaar zullen worden gediscrimineerd. De redders hebben dit ook zelf reeds aan de minister medegedeeld. Het is momenteel niet duidelijk hoe het probleem zal worden opgelost. Daarom wens ik de minister volgende vragen te stellen.

Ten eerste, welke internationale verplichtingen rusten op de samenstelling van de medische bemanning?

Ten tweede, welke financiële overeenkomsten werden er tussen het leger en de burgersector ter zake gesloten?

Ten derde, op welke wijze en tegen wanneer zal de minister dit probleem oplossen met inachtneming van de 24 uur op 24 uur stand-by door een dokter aan boord?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Bourgeois dit antwoord namens de minister van Landsverdediging.

De heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw. — Mijnheer de Voorzitter, minister Delcroix bevindt zich momenteel in Parijs. Hij heeft mij gevraagd het volgend antwoord aan de heer Maertens mede te delen.

Ten eerste, door het Verdrag van Chicago, ondertekend in 1949, heeft België de verbintenis aangegaan om op elk ogenblik de nodige opsporings- en reddingsmiddelen snel te kunnen inzetten in zijn verantwoordelijkheidszone boven land en zee in geval van zowel burgerlijke als militaire vliegtuigongevallen.

Geen enkele specificatie is er in vermeld wat betreft de samenstelling van de reddingsploegen en de in te zetten middelen.

In de jaren 50 was België uitgerust met snelle interventieboten en helikopters om aan deze verplichting te voldoen.

Nadien werden enkel helikopters ingezet en is het de gewoonte geworden ook in te grijpen bij andere ongevallen dan vliegtuigongevallen.

Tot op heden was het mogelijk om de reddingsvluchten te bemannen met een dienstplichtige dokter. Dat zal in de nabije toekomst niet meer het geval zijn.

Hierbij moet worden opgemerkt dat geen enkele opsporings- en reddingsdienst van de ons omringende landen voorziet in de permanente aanwezigheid van een dokter. Overigens kan men vaststellen dat ook ziekenwagens zelden een dokter aan boord hebben. De statistieken van de interventies van de jongste vijf jaar tonen aan dat enkel in twee gevallen de aanwezigheid van een dokter nuttig was bij de uitvoering van een reddingsopdracht.

Ten tweede, er werd geen enkele financiële overeenkomst met de burgersector gesloten.

Ten derde, uit de statistieken blijkt dat de aanwezigheid van een dokter aan boord van helikopters noch contractueel verplicht, noch werkelijk rendabel is. Het wordt dan ook niet overwogen om ze permanent met een dokter te bemannen.

Er is wel altijd een redder-brancardier aanwezig, die specifiek gevormd is en regelmatig getraind wordt om de eerste zorgen toe te dienen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Maertens voor een repliek.

De heer Maertens (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord dat hij namens zijn collega van Landsverdediging heeft gegeven, al meen ik dat de mensen op zee daar geen voldoening mee zullen nemen.

Uit de cijfers voor 1991 van het Fonds voor arbeidsongevallen blijkt dat het aantal dodelijke ongevallen bij de vissers het Europese gemiddelde benadert, terwijl dat in de bouwsector veel lager ligt.

Ik vrees dat de minister van Landsverdediging deze zomer twee keer in zee zal worden gedropt. Hij had namelijk aan de reddersduikers beloofd dat ze hem in zee mochten droppen als hun zaak tegen de maand juli niet zou zijn geregeld. Aangezien ook dit probleem wellicht niet tegen de zomer zal opgelost zijn, zullen we aan de kust nog een fantastische happening meemaken.

Het is niet goed voor de politieke cultuur om terug te komen op regelingen die in het verleden voldoening gaven en ik vermoed dat de visserijsector zal blijven aandringen op de permanente aanwezigheid van een dokter.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Bourgeois.

De heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw. — Mijnheer de Voorzitter, het gaat hier natuurlijk om een ernstig probleem. De nieuwe regeling houdt verband met de opheffing van de militieplicht.

Hoe dan ook, ik zal mijn collega van Landsverdediging vragen zich voor de komende zomer een badpak aan te schaffen!

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ANTHUENIS AAN
DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER « DE
ZIEKTEVERZEKERING VAN BELGISCHE STUDENTEN
DIE IN HET BUITENLAND HOGER ONDERWIJS
VOLGEN »

QUESTION ORALE DE M. ANTHUENIS AU MINISTRE DES
AFFAIRES SOCIALES SUR « L'ASSURANCE-SOINS DE
SANTÉ DES ÉTUDIANTS BELGES QUI SUIVENT LES
COURS DE L'ENSEIGNEMENT SUPÉRIEUR À
L'ÉTRANGER »

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Anthuenis aan de minister van Sociale Zaken over « de ziekteverzekering van Belgische studenten die in het buitenland hoger onderwijs volgen ».

Het woord is aan de heer Anthuenis.

De heer Anthuenis (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, volgens de huidige wet op de ziekteverzekering vallen studenten ouder dan 25 jaar onder de ziekteverzekering als gerechtigden. De student krijgt vanaf zijn vijfentwintigste jaar een eigen aansluitingskaart waarvoor hij bijdragen aan een gereduceerd tarief betaalt. Als voorwaarde geldt dat hij dagonderwijs van het vierde niveau volgt in België. In het kader van het vrij verkeer van personen in Europa en van een grotere mobiliteit van studenten studeren jongeren steeds meer in het buitenland. Dit heeft tot gevolg dat zij zich niet als gerechtigden kunnen verzekeren tegen een lager tarief, maar zich moeten verzekeren als onbeschermde persoon, wat ook financiële gevolgen heeft.

Acht de minister het niet raadzaam de Belgische wetgeving aan te passen in het kader van de toenemende mobiliteit van studenten in Europa? Welke middelen heeft zij hiertoe ter beschikking?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, de studenten die in België onderwijs van het vierde niveau volgen bij een instelling voor dagonderwijs, en die niet de hoedanigheid van persoon ten laste of van gerechtigde in een ander stelsel van verzekering voor geneeskundige verzorging kunnen laten gelden, kunnen zich laten inschrijven in het bijzonder stelsel van verzekering voor geneeskundige verzorging voor de studenten van het hoger onderwijs op grond van het koninklijk besluit van 28 juni 1969.

Dit bijzonder stelsel is trouwens toegankelijk voor elke student die dagonderwijs van het vierde niveau volgt, ongeacht de nationaliteit en ongeacht of de hoofdverblijfplaats in België is. Ook studenten uit andere landen van de Europese Unie kunnen zich dus tijdens hun studies in België laten verzekeren voor kosten van geneeskundige verzorging.

Indien in alle andere landen van de Europese Unie een gelijkwaardige regeling voor studenten van het hoger onderwijs zou bestaan dan zouden zich geen verzekerbaarheidsproblemen stellen voor studenten van het hoger onderwijs die in andere landen van de Europese Unie zulk onderwijs volgen.

Tot hiertoe bestaat een dergelijke regeling echter slechts in enkele landen van de Europese Unie, zoals Frankrijk, waardoor inderdaad een probleem ontstaat voor Belgische studenten die hogere studies volgen in landen van de Europese Unie.

In zoverre het gaat om studenten die in België hun hoofdverblijfplaats blijven behouden, bestaat voor hen nog de mogelijkheid, zoals de heer Anthuenis opmerkt, om zich aan te sluiten bij de verzekering voor geneeskundige verzorging van de nog niet-beschermde personen, waar een bijdrage moet worden betaald in functie van inkomen en leeftijdscategorie.

Ik meen dat in de huidige stand van zaken het aangewezen zou zijn dat, net zoals in België met onze verzekering voor studenten van het hoger onderwijs gebeurt, ter plaatse een volkomen aangepaste verzekering aan de betrokken studenten zou worden aangeboden in de andere landen van de Europese Unie, eerder dan dat in onze verzekering voor de studenten van het hoger onderwijs eventuele leemten in buitenlandse wetgevingen moeten worden opgevuld, met alle daarmee samenhangende controlemoeilijkheden.

Ik voeg hier nog aan toe dat ik deze problematiek op de agenda van de volgende bijeenkomst van de Europese Raad zal brengen. Als het Griekse voorzitterschap op mijn verzoek niet ingaat, zal ik dit herhalen op het ogenblik dat Duitsland het voorzitterschap overneemt.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anthuenis voor een repliek.

De heer Anthuenis (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord en meer nog voor haar voorname om deze problematiek ter sprake te brengen op de Europese Raad.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ERDMAN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE BEVOEGDHEID VAN DE TOEGEVOEGDE VREDERECHTERS EN DE VERDELING VAN HUN TAKEN»

QUESTION ORALE DE M. ERDMAN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «LA COMPETENCE DES JUGES DE PAIX DE COMPLEMENT ET LA REPARTITION DE LEURS TACHES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Erdman aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «de bevoegdheid van de toegevoegde vrederechters en de verdeling van hun taken».

Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de Voorzitter, in het *Belgisch Staatsblad* van 14 april 1994 werden benoemingen van toegevoegde vrederechters voor alle kantons uit verschillende en onderscheiden gerechtelijke arrondissementen gepubliceerd.

Om alle misverstand te vermijden en een efficiënte werking van deze nieuw benoemde magistraten te verzekeren, kreeg ik van de minister graag een antwoord met verwijzing naar de wettelijke grondslag, op volgende vragen.

Hebben toegevoegde vrederechters materieel dezelfde bevoegdheid als de titularissen van de gerechtelijke kantons? Zijn ze eventueel, vermits ze benoemd zijn voor alle kantons van een gerechtelijk arrondissement, kantongrensoverschrijdend bevoegd?

Moeten de regels met betrekking tot de woonplaats toegepast worden binnen het arrondissement?

Beschikken zij over eigen griffiepersoneel en lokalen of zullen ze telkens afhankelijk zijn van de diensten van de titularissen?

Op welke wijze wordt hun inschakeling geregeld? Behoort dit tot de bevoegdheid van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg of gebeurt dit in overleg met alle titularissen van een arrondissement?

Hoewel de wedde budgettair is vastgelegd, wordt bij de berekening van de individuele wedde van deze magistraten de anciënniteitsparameter in acht genomen. Tot welke klasse behoren zij?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Wathelet.

De heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik kan op de vragen van de heer Erdman het volgende antwoorden.

Ten eerste, in toepassing van artikel 69 van het Gerechtelijk Wetboek, is de toegevoegde vrederechter, samen met de vrederechter, ermee belast één of meerdere kantons te bedienen. De toegevoegde vrederechter is enkel bevoegd voor het of de kantons hem door de hiërarchische overheid toebedeeld.

Ten tweede, vermits de toegevoegde vrederechter, volgens de noodwendigheden van de kantons, kan geroepen worden om andere kantons van het arrondissement te bedienen, is het evident dat hij mag verblijven binnen de grenzen van het gerechtelijk arrondissement.

Ten derde, voor elke benoemde toegevoegde vrederechter zal ook een klerk-griffier aangesteld worden. Indien de toegevoegde vrederechter zijn functies dient uit te oefenen in een ander kanton zal de klerk-griffier kunnen gedelegeerd worden naar datzelfde kanton, overeenkomstig de artikelen 328 of 330 van het Gerechtelijk Wetboek.

Voor de administratieve taken zullen de toegevoegde vrederechters uiteraard afhankelijk zijn van het ter plaatse beschikbare griffiepersoneel.

De beschikbaarheid van lokalen dient geregeld te worden met de plaatselijke vrederechter, die trouwens bevoegd blijft voor de organisatie van de zittingen en de dienst in het betrokken vredege-recht.

Ten vierde, bij de benoeming van de toegevoegde vrederechters vraag ik ter gelegenheid van de notificatie van de afschriften van de koninklijke besluiten aan de eerste-voorzitter van het hof van beroep de bevoegde voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg uit te nodigen een beschikking te nemen ten einde de toegevoegde vrederechter aan te stellen voor een welbepaald kanton. De keuze wordt gemaakt op basis van rapporten mij overgemaakt door de gerechtelijke overheden waaruit de hoogste noden blijken. Dit alles gebeurt op grond van artikel 70 van het Gerechtelijk Wetboek.

Ten vijfde, de wedde van de toegevoegde vrederechter is bepaald bij artikel 355 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek. Een laatste barema-aanpassing had plaats op 1 november 1993, maar werd nog niet bij wet bekrachtigd. Voor de berekening van de geldelijke anciënniteit wordt artikel 365 van het Gerechtelijk Wetboek toegepast.

Alle toegevoegde vrederechters die reeds zijn benoemd en deze die nog zullen benoemd worden op de vacante plaatsen gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 13 november 1993, zullen een wedde genieten van toegevoegde vrederechter eerste klasse. Die bedraagt minimum 1 564 908 frank en maximum 2 158 522 frank volgens de barema's van 1 november 1993, aan 100 pct.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman voor een repliek.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor zijn omstandig antwoord. Twee praktische problemen zullen wel op de voet moeten worden gevolgd.

Ik kan er best inkomen dat op het ogenblik van de benoeming van een toegevoegde vrederechter — een nieuwe magistraat ter beschikking zijnde — een consensus wordt bereikt over de noodzaak deze aan een bepaald kanton toe te voegen. Die noden evolueren echter en ik vraag mij af of men dit op de voet zal volgen. Kan de toegevoegde vrederechter, van zodra de nood in een bepaald kanton is gelenigd, onmiddellijk in een ander kanton worden ingeschakeld, waar nieuwe problemen rijzen?

Een tweede probleem heeft te maken met de klerk-griffier die hem specifiek wordt toegewezen. Dit heeft tot gevolg dat het personeelslid in kwestie geen deel uitmaakt van het normale griffiepersoneel van de titularis, maar uitsluitend werkt voor de toegevoegde vrederechter. Is dit correct?

De heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken. — Wettelijk is dat zo bepaald.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERREYCKEN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «HET SELECTIEVE NIET-VERVOLGEN VAN MISDADIGE VREEMDELINGEN»

QUESTION ORALE DE M. VERREYCKEN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «L'ABSENCE SELECTIVE DE POURSUITES CONTRE DES DELINQUANTS ETRANGERS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Verreycken aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «het selectieve niet-vervolgen van misdadige vreemdelingen».

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VL Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, in een vraaggesprek dat gepubliceerd werd in *Het Nieuwsblad* op donderdag 14 april legde een commissaris van Sint-Jans-Molenbeek schokkende verklaringen af. Hij verklaarde onder meer dat in de wijken voortdurend een explosieve sfeer hangt en dat hij wel degelijk vermoedt dat er knipmessen worden gedragen door vechtersbazen. Die dreiging zou volgens deze commissaris voldoende zijn opdat «de politie niet meer optreedt zoals ze dat in andere gemeenten zou doen».

Een verdere verwijzing geeft aan dat politiepatrouilles sommige «risicofamilies» ongemoeid laten en dat magistraten zelfs weigeren een huiszoekingsbevel uit te schrijven wanneer dit wordt gevraagd voor een adres waar een «probleemgezin» woont. Ook vraagt de politie geen identiteitspapieren op als de sfeer «ontvlambaar» is en stelt zij niet automatisch proces-verbaal op tegen drugsgebruikers. De commissaris besluit: «Wij zitten op een bom en daar moeten we mee leven.» Tenslotte wordt nog vermeld dat agenten elke avond de straat waarin het politiebureau gevestigd is, moeten barrikaderen om te verhinderen dat opgehitste jongeren het kantoor met stenen bekogelen.

Al deze opmerkingen doen vermoeden dat er wel degelijk een zeer groot onderscheid is tussen de behandeling van de autochtone Brusselaars en deze van de zogenaamde Marokkaanse «risicofamilies».

Meent de minister dat een dergelijk onderscheid te rechtvaardigen is?

Hoe zal de minister de gelijkheid in gerechtelijke behandelingen opleggen voor al de inwoners van dit land?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Wathelet.

De heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik wens eerst te zeggen dat collega Verreycken in de aanhef van zijn vragen een aantal uitspraken van een adjunct-commissaris van politie van Molenbeek totaal uit hun verband ruikt. Het zou intellectueel veel eerlijker zijn om het ganse vraaggesprek te citeren. Immers, het vraaggesprek ging niet over het al of niet vervolgen van misdadige vreemdelingen, maar wel over de «straathoekwerkers».

Mijnheer Verreycken, u laat uitschijnen dat er enkel sprake is van een explosieve sfeer en een laksheid van de politie en de magistraten. Daartegenover staat dat de conclusie van het vraaggesprek als volgt luidt: «Wel lijkt het me zowel voor het politiekorps als voor de straathoekwerkers interessant Arabisch te leren, zoals in sommige rijkswachteenheden al gebeurt. Als je migranten in hun eigen taal van antwoord dient, schep je vanzelf een vertrouwensrelatie.»

Dit bewijst dat deze commissaris zich bewust is van het belang van een menselijke aanpak van de problemen met de migranten.

Ik heb volledigheidshalve inlichtingen ingewonnen op het parket van de procureur des Konings te Brussel, waar men mij heeft bevestigd dat er nooit sprake is geweest van een weigering om een huiszoekingsbevel af te leveren omdat op dat adres een migrantenfamilie woont.

Verder meen ik dat er zeker geen onderscheid is in gerechtelijke behandeling tussen autochtone Brusselaars en Marokkaanse «risicofamilies».

Richtlijnen om de gelijkheid in gerechtelijke behandeling te verzekeren voor alle inwoners van dit land zijn dan ook niet noodzakelijk omdat ik het volste vertrouwen behoud in de magistratuur.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken voor een repliek.

De heer Verreycken (VL Bl.). — Mijnheer de Voorzitter, ik moet er toch op wijzen dat ik in het kader van een mondelinge vraag onmogelijk een volledig vraaggesprek kan citeren. Daarvoor heb ik iets meer dan twintig lijnen nodig. Uit het vraaggesprek heb ik dus uiteraard de zinnen gehaald die mijn vraag stoffen en de rest achterwege gelaten. Mijn vraag ging wel degelijk over een onderscheid in behandeling. Ik heb de zinnen dus zeker niet uit hun verband gerukt, niet uit het verband van de vraag die ik wilde stellen. De geest van het vraaggesprek is overigens duidelijk en meen ik ook weergegeven te hebben.

De minister merkte op dat de politie Arabisch zou moeten leren. Dan vraag ik mij toch af wie zich aan wie moet aanpassen. Moeten degenen die hier te gast zijn zich aan ons aanpassen of moeten wij ons aan criminelen aanpassen en hen in hun eigen taal aanspreken? Wie een straat binnendringt en een politiekantoor met stenen bekogelt, zodat de agenten zelfs de straat moeten afsluiten, kan rekenen op een eerder ongelijke behandeling, vermits de politieagenten ook nog beleefd in het Arabisch moeten vragen om dat niet meer te doen. Indien er echt geen onderscheid in behandeling is, dan vraag ik mij toch wel af wat er zou gebeuren wanneer ikzelf één steentje door een ruit van een politiebureau in Borgerhout zou gooien. Ik ben er zeker van dat ik een duidelijk verschillende behandeling zou krijgen, omdat ik niet tot een probleemgezin behoor en er zal dus wel degelijk een huiszoekingsbevel mogen worden afgeleverd.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOZIE AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «HET GERECHTELIJK OPTREDEN NAAR AANLEIDING VAN EEN PROTESTACTIE VOOR HET DEENSE CONSULAAT TE GENT»

QUESTION ORALE DE M. LOZIE AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «L'INTERVENTION DE LA JUSTICE A LA SUITE D'UNE ACTION DE PROTESTATION DEVANT LE CONSULAT DU DANEMARK A GANT»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Lozie aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «het gerechtelijk optreden naar aanleiding van een protestactie voor het Deense consulaat te Gent».

Het woord is aan de heer Lozie.

De heer Lozie (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, in het kader van een gerechtelijk onderzoek naar incidenten tijdens een protestactie in mei vorig jaar tegen het Deense consulaat te Gent, werd op 28 maart een jongere gearresteerd, verhoord en zelfs enkele dagen opgesloten in een isolatiecel. Op 1 april liet de raadkamer hem vrij, maar het parket tekende beroep aan. Op 15 april besloot ook de kamer van inbeschuldigingstelling tot verdere aanhouding. Ondertussen is er ook een dagvaarding van de correctionele rechtbank van Kortrijk — sedert 26 april — tegen een aantal jongeren naar aanleiding van een protestactie van Blokbusters te Roeselare. In beide gevallen zijn er sterke twijfels over de verhouding aanklacht-gerechtelijk optreden.

Werden binnen bepaalde gerechtelijke arrondissementen door de korpsoversten richtlijnen gegeven voor een strenger optreden tegen jongeren? Zo ja, welke richtlijnen en in welke arrondissementen?

Zijn er eventueel vanuit Justitie richtlijnen in die zin gegeven?

Sinds de verlaging van de meerderjarigheid wordt het gewoon gerechtelijk apparaat meer met jongvolwassenen geconfronteerd. Wordt er in het gerechtelijk apparaat enige vorming georganiseerd om deze verjonging van de gerechtelijke cliënteel te begeleiden?

Kan de minister de korpsoversten erop wijzen dat de voorhechtenis niet kan worden gebruikt als intimidatiemiddel om informatie te verkrijgen die niets te maken heeft met de ten laste gelegde feiten? Welke richtlijnen bestaan er voor het gebruik van de isolatiecel tijdens het vooronderzoek?

Wordt in Justitie extra aandacht besteed aan het opsporen van leidende elementen van anarchistische jongeren? Zo ja, welke motieven liggen hieraan ten grondslag en welke gerechtelijke diensten zijn hierbij betrokken?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Wathélet.

De heer Wathélet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, het gerechtelijk onderzoek waarnaar de heer Lozie verwijst is mij niet bekend, doch in alle geval belet de scheiding der machten mij in deze zaak in te grijpen.

Het is mij dan ook niet mogelijk een appreciatie uit te spreken over de verhouding «aanklacht-gerechtelijk optreden». Toch wil ik enkele bedenkingen maken.

Ik kan u hoe dan ook verzekeren dat er door de korpsoversten in bepaalde gerechtelijke arrondissementen geen richtlijnen werden gegeven voor een strenger optreden ten opzichte van jongeren.

Evenmin werden dergelijke richtlijnen gegeven door mij.

De verlaging van de meerderjarigheid, waarover u spreekt in uw derde vraag, mijnheer Lozie, betreft wellicht de verlaging van de burgerlijke meerderjarigheid van 21 op 18 jaar.

Deze verlaging heeft dan ook geen enkele incidentie op de strafrechtelijke meerderjarigheid.

Het is mij dan ook niet bekend dat het gerechtelijk apparaat meer dan vroeger geconfronteerd zou zijn met jong volwassen delinquenten.

Wat betreft de voorhechtenis, meen ik dat de wettelijke criteria, zoals vastgelegd in de wet van 20 juli 1990, niet toelaten deze maatregel te gebruiken als intimidatiemiddel.

Er bestaan vast en zeker geen richtlijnen ten aanzien van het gebruik van de isolatiecel tijdens het vooronderzoek.

Hetgeen u wellicht bedoelde is niet het gebruik van de isolatiecel, maar wel het verbod van vrij verkeer. Dit is een maatregel die de onderzoeksrecht kan uitvaardigen voor ten hoogste drie dagen, op grond van artikel 20 van de wet van 20 juli 1990.

Er wordt bij Justitie geen extra aandacht besteed aan het opsporen van leidende elementen bij anarchistische jongeren.

Het is wellicht mogelijk dat bepaalde politiediensten in het kader van hun algemene opsporingsopdracht informatie verzamelen over anarchistische jongeren. Maar deze materie valt onder de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Lozie voor een repliek.

De heer Lozie (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, ik zal de minister documenten ter beschikking stellen inzake het geval dat ik bij mijn inleiding heb geciteerd en waaruit blijkt dat een aantal elementen heel accuraat voornamelijk op het misbruik van de voorhechtenis wijzen.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. DEWORME AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «L'AUDIT CONCERNANT LE FONCTIONNEMENT DE L'INSTITUT NATIONAL DES RADIOELEMENTS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DEWORME AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE DOORLICHTING VAN HET NATIONAAL INSTITUUT VOOR RADIO-ELEMENTEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Deworme au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques sur «l'audit concernant le fonctionnement de l'Institut national des radioéléments».

La parole est à M. Deworme.

M. Deworme (PS). — Monsieur le Président, nous avons appris que M. le ministre des Affaires économiques avait mandaté le *Boston Consulting Group* en vue de réaliser un audit concernant le fonctionnement et les opérations de l'Institut national des radioéléments de Fleurus.

Cet audit devait essentiellement porter sur la production de molybdène 99.

Voudriez-vous me dire, monsieur le Vice-Premier ministre, si l'étude demandée concernera exclusivement la production de molybdène 99 ou si la société de consultants s'intéressera également à d'autres missions ou secteurs d'activités de l'institut? Envisage-t-on, au terme de cet audit, un développement de ces activités?

M. le Président. — La parole est à M. Wathélet, Vice-Premier ministre.

M. Wathélet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Monsieur le Président, en réponse à la question de M. Deworme, je confirme qu'une étude a effectivement été confiée au *Boston Consulting Group* en vue d'aider le ministère des Affaires économiques à définir les objectifs et les

modalités d'un plan permettant d'assurer la pérennité et le développement de l'IRE à partir du potentiel stratégique du molybdène 99.

La mission, qui se compose de deux phases dont une seule fait l'objet de la convention en cours — la suivante étant prise en charge par l'IRE seul —, doit aboutir à la recommandation d'actions concrètes sur l'activité de molybdène 99 à partir de l'analyse de la structure et de la dynamique de ce domaine d'activité — en termes de marché, concurrence, facteurs de succès; du positionnement actuel et potentiel de l'activité de l'IRE; de la définition d'orientations stratégiques et opérationnelles pour cet institut.

La phase en cours a pour but de développer une vision commune de l'attractivité de l'activité, à partir de la compréhension de sa structure et de sa dynamique en termes de marchés, d'offre et de facteurs de succès.

Il est donc exact que l'étude, bien qu'ayant pour objectif explicite d'assurer l'avenir de l'IRE, portera essentiellement sur le potentiel du molybdène 99. Il convient, en effet, de rappeler que l'IRE est, d'ores et déjà, l'un des grands producteurs mondiaux de cet élément, le leader du marché étant l'entreprise Nordion qui possède 80 p.c. du marché. Il convient d'examiner si des investissements judicieux de l'IRE lui permettraient opportunément d'assurer, voire d'accroître, sa position tant sur le marché communautaire qu'au niveau mondial. Il paraît dès lors justifié de considérer le potentiel du molybdène 99 avec une attention particulière.

L'étude devra également déterminer si l'avenir de l'IRE ne réside pas aussi dans des coopérations internationales autres que celles existant déjà.

M. le Président. — La parole est à M. Deworme pour une réplique.

M. Deworme (PS). — Monsieur le Président, je remercie M. le Vice-Premier ministre de ses explications.

Un contact positif a donc effectivement eu lieu entre le *Boston Consulting Group* et les administrateurs de l'IRE. Il s'agit donc d'une bonne opération et, personnellement, en tant qu'ancien ministre de tutelle, je suis heureux qu'elle ait été menée.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN BIJZONDERE WET TOT INSTELLING VAN EEN RESPONSABILISERINGSBIJDRAGE TEN LASTE VAN SOMMIGE WERKGEVERS VAN DE OPENBARE SECTOR

Algemene beraadslaging, stemming over de artikelen en stemming over het geheel

PROJET DE LOI SPECIALE INSTAURANT UNE CONTRIBUTION DE RESPONSABILISATION A CHARGE DE CERTAINS EMPLOYEURS DU SECTEUR PUBLIC

Discussion générale, vote des articles et vote sur l'ensemble

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van bijzondere wet tot instelling van een responsabiliseringsbijdrage ten laste van sommige werkgevers van de openbare sector.

Nous abordons l'examen du projet de loi spéciale instaurant une contribution de responsabilisation à charge de certains employeurs du secteur public.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1993-1994
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1993-1994

De heer Garcia, rapporteur, verwijst naar zijn verslag.
Het woord is aan de heer Anthuenis.

De heer Anthuenis (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, de VLD keurt dit ontwerp om verschillende redenen goed.

Wij hebben reeds in het verleden, namelijk bij de voorgaande staatshervormingen, gewezen op de ongezonde situatie die is ontstaan met betrekking tot de financiering door de nationale overheid van de pensioenen voor ambtenaren van Gewesten en Gemeenschappen.

Artikel 87, paragraaf 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen bepaalt « Onverminderd § 4 stellen de Gemeenschappen en de Gewesten de regeling vast die betrekking heeft op het administratief en geldelijk statuut van hun vast, tijdelijk en hulppersoneel, met uitzondering van de pensioenregeling. Inzake de pensioenregeling is hun personeel onderworpen aan de wettelijke en statutaire regelen die van toepassing zijn op het vast, tijdelijk en hulppersoneel van het rijk. »

Gemeenschappen en Gewesten bepalen, al is het binnen bepaalde grenzen die nationaal zijn vastgelegd, vrij het statuut van hun personeelsleden. Dit betekent dat zij hun personeel een hogere wedde kunnen toekennen, wat niet alleen resulteert in het hoger pensioen van deze ambtenaren maar ook invloed heeft op de pensioenen van degenen die thans gepensioneerd zijn, en dit via het mechanisme van de perekwatie. Gemeenschappen en Gewesten kunnen hun personeel meer bevorderingen toekennen op het einde van hun loopbaan zodat de loonkosten voor de regionale overheden beperkt worden. Zij kunnen het personeelskader uitbreiden of verbeteren door meer mensen aan te werven van een hoger niveau.

Het is uiteindelijk onmogelijk gebleken de nationale overheid deze financiële lasten te laten blijven dragen. De budgettaire toestand van de pensioensector en de zware financiële lasten die in de toekomst worden verwacht omwille van de vergrijzing en het bijzonder groot aandeel van de ambtenarenpensioenen in deze financiële last noopten tot een dringende oplossing van het probleem.

Het aantal oplossingen voor het pensioenprobleem is niet oneindig. U kent het VLD-alternatief inzake pensioenen. Naast een basispensioen, gefinancierd volgens de repartitie, is er een verplichte pensioenbonus, gefinancierd volgens het kapitalisatiestelsel. Tenslotte staat het iedereen vrij een aanvullende pensioenverzekering te nemen. Wat de ambtenaren betreft, wenst de VLD dat nieuwe aanwervingen bij voorkeur gebeuren op contractuele basis, met eenzelfde pensioenregeling als de werknemers. Dit stelsel zou uiteindelijk de ultieme responsabilisering betekenen.

Indien wij in het huidige wettelijk pensioenstelsel willen blijven, dan resten ons uiteindelijk twee alternatieven. De meest logische oplossing zou de federalisering van de pensioenen zijn geweest. Het is de meest eenvoudige en de meest efficiënte oplossing voor dit probleem wanneer we ons blijven vastklampen aan het huidige pensioenstelsel. Wij hebben zopas een staatshervorming achter de rug en het is politiek niet haalbaar gebleken de Gemeenschappen en de Gewesten zelf te laten betalen voor de pensioenen van hun ambtenaren. Het doembeeld van de federalisering van ook maar enig onderdeel van de sociale zekerheid lijkt echter nog te groot. Er werd dan ook gekozen voor een responsabiliseringsbijdrage, die op termijn zal moeten evolueren tot een federalisering van de pensioenlasten.

Het tweede alternatief is dit van minister Willockx. Via een responsabiliseringsbijdrage laat hij Gemeenschappen en Gewesten de meerkost van hun loonbeleid betalen. Wanneer zij daardoor de pensioenlast verhogen — via de perekwatie voor de huidige pensioenen, via loonsverhoging op de pensioenen van de toekomst voor wie nu actief is of door een vergroting van de pensioenmassa door een uitbreiding van het personeelskader — zullen zij hiervoor betalen in de mate dat hun beleid afwijkt van dat van de nationale overheid. De gehanteerde maatstaf voor de huidige responsabiliseringsbijdrage is de kost van de perekwatie.

Als enig negatief punt van het ontwerp kan de enorme complexiteit ervan worden aangehaald. De gehanteerde berekeningsformule en de berekeningen van de diverse parameters zijn zeer technisch. De bespreking van het wetsontwerp heeft van de senatoren een grondige studie gevergd. Hiertegenover kan enkel worden gesteld dat het pensioendossier zeer ingewikkeld is en dus ook een ingewikkelde oplossing vergt. Wij kunnen enkel hopen dat deze techniciteit de uitvoering van het ontwerp niet zal bemoeilijken of vertragen.

Globaal kan worden gezegd dat dit ontwerp een eerste stap in de goede richting is. Het is echter ook duidelijk dat dit systeem uiteindelijk een overgangsregeling zal blijken. De federalisering van de sociale zekerheid in zijn geheel is immers voor velen niet helemaal ondenkbaar meer.

De VLD zal het ontwerp goedkeuren. Zij wenst als oppositiepartij haar steun te verlenen aan een goed wetgevend initiatief dat de durf heeft een reeds lang bestaand probleem aan te pakken. De VLD kan, zoals u ziet, ook constructief meewerken aan een beleid. Anderen zullen nochtans het tegendeel beweren. *(Applaus.)*

M. le Président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL). — Monsieur le Président, comme je l'ai fait ce matin pour d'autres projets, je voudrais commencer par remercier M. Garcia, non seulement pour la qualité de son rapport, mais également pour le fait qu'en qualité de rapporteur, il s'est immédiatement aligné sur la position des membres de la commission qui souhaitent la lecture du rapport, ce qui a permis d'améliorer encore la qualité de nos travaux. C'est d'autant plus important qu'il s'agit d'un projet de loi devant être voté à la majorité spéciale.

Je voudrais dire au ministre des Pensions que nous comprenons bien son inquiétude, compte tenu de la façon dont la majorité fut présente, ou plutôt absente, en commission. En effet, si l'article 1er fut approuvé à l'unanimité des treize membres présents, le quorum étant atteint à partir de douze membres présents, il faut rappeler que pour les articles 2 à 13, la majorité fut constante dans son absentéisme. En effet, l'article 2 fut approuvé par neuf voix, et non douze, de même que les autres articles, jusque et y compris l'article 13. C'est donc l'opposition qui a assuré le quorum en commission.

Je vous rassure, monsieur le ministre: l'opposition restera présente aujourd'hui en séance publique, mais permettez-moi de déclarer que si la stabilité peut être une bonne chose, il ne convient pas de l'appliquer à l'absentéisme! Incontestablement, la majorité a réussi un tour de force en n'étant représentée que par neuf membres dans un débat aussi important sur un projet concernant la réforme des institutions.

Permettez-moi d'exprimer également notre étonnement concernant le toupet — et je mesure mes propos — dont a fait preuve le groupe Ecolo en attaquant dans un communiqué les membres de l'opposition libérale restés en séance, leur reprochant de s'apprêter à trahir la cause de la Communauté française en votant ce projet. Je souhaite rappeler certains faits: à la Chambre, le groupe PRL a voté contre le projet, ce qui ne fut pas le cas du groupe Ecolo-Agalev. Dans ces conditions, on ne peut nous reprocher ce que le communiqué d'Ecolo laissait pressentir. Si les représentants du PRL se sont abstenus en commission du Sénat, c'est précisément pour laisser la possibilité ouverte de se prononcer en séance publique.

Je voudrais préciser que nous ne sommes pas nécessairement adversaires du principe contenu dans ce projet. Que se passerait-il si, à l'opposé, on laissait le champ entièrement libre aux Régions et aux Communautés d'augmenter soit le niveau des rémunérations de leurs agents, soit le nombre de ceux-ci, sans qu'aucune intervention n'en découle en ce qui concerne le régime des pensions? Donc, nos critiques ne portent pas sur le principe même mais bien sur la base de départ, à savoir la loi de financement de 1988 que nous n'avions pas approuvée et que nous n'approuvons pas davantage aujourd'hui puisqu'elle a révélé, dans son application pratique, toutes les faiblesses que nous avions dénoncées au moment des débats relatifs à ce texte.

Moins de six ans après le vote de cette loi, on constate qu'un grand nombre des problèmes que nous avions annoncés sont effectivement apparus. Même si un équilibre financier précaire est aujourd'hui atteint, toutes les prévisions pour les années 1995 et 1996 ont déjà un relent de désastre. Ainsi, la Communauté française a abandonné aux Régions un certain nombre de compétences, sans transfert des ressources financières correspondantes, car sinon, l'opération n'aurait aucun sens. Cette institution gère encore quasi exclusivement la culture et l'enseignement, tandis que le tourisme, le sport, le transport scolaire et l'enseignement des classes moyennes sont dévolus aux Régions.

Malgré ces transferts, la catastrophe se profile à l'horizon. Pour les prochaines années, le déficit de la Communauté française peut encore être qualifié de modéré, puisqu'il s'établira vraisemblablement à 5 ou 6 milliards. Mais dans trois ans, la catastrophe sera réelle, le déficit atteignant sans doute les 17 milliards. Malgré cela, on semble minimiser la situation, alors que chacun sait que la présente loi ne simplifiera manifestement pas les choses et n'allègera pas le fardeau, bien au contraire.

Si les Régions disposaient de finances totalement saines, on pourrait faire appel au principe des vases communicants, mais il est clair que la Région wallonne sera prochainement confrontée à l'obligation d'instaurer des impôts additionnels de l'ordre de 5 p.c. sur les revenus des personnes physiques, afin de compenser les déficits de son budget.

Notre attitude en la matière n'est donc pas conditionnée par un refus du principe inséré dans cette législation. Nous estimons, par contre, que la base de départ de 1988 n'est pas saine, et les événements qui se sont produits depuis lors nous confortent dans cette idée.

Dès lors, face à ces deux éléments totalement contradictoires à notre point de vue, il nous sera tout à fait impossible d'approuver ce projet de loi. Dans cette optique, nous nous abstenons lors du vote de ce texte. *(Applaudissements.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Hooland.

De heer Van Hooland (VU). — Mijnheer de Voorzitter, in aansluiting op wat door enkele collega's reeds werd gezegd, wens ik namens mijn fractie enkele bijkomende elementen te behandelen.

Wij erkennen dat er een probleem bestaat waarvoor een oplossing moet worden gezocht. Wij willen de verdiensten van het ontwerp niet ontkennen, maar wij willen toch even kritisch zijn.

De federale overheid betaalt de volledige pensioenlast van het overheidsperoneel, maar het personeelsbeleid van de Gewesten en de Gemeenschappen bepaalt de omvang van die last. Weddeverhogingen boven de barema's die door de Gewesten en de Gemeenschappen worden toegestaan, kunnen later voor de federale overheid een niet te controleren last vormen.

De hier voorgestelde oplossing, die weliswaar technisch verdeelbaar is, lijkt ons echter niet de beste aanpak. Nu recupereert men van de betrokken instantie wat federaal extra moet worden betaald. Wij zijn — en waren — evenwel voorstander van een systeem waarbij de Gewesten en de Gemeenschappen volledige verantwoordelijkheid dragen, niet alleen van de pensioenlasten, maar ook van alle personeelsuitgaven. Dat is responsabilisering!

Wellicht op basis van een misverstand werd in 1988 de gelegenheid om dit te doen niet benut. Dat was toen onbespreekbaar uit vrees voor sociale federalisering omdat men er ten onrechte van uitging dat ook de overheidspensioenen een onderdeel vormden van de sociale zekerheid. De overheidspensioenlast wordt echter gefinancierd uit de begroting. Het gaat om uitgesteld loon en men had dit dus wel meteen kunnen federaliseren. Dat zou ten andere de nationale overheidsfinanciën ten goede zijn gekomen.

Als men wel voor een dergelijke federale techniek had gekozen dan had men slechts extra financiering aan de Gemeenschappen en de Gewesten moeten overdragen, bijvoorbeeld op basis van de objectieve pensioenlasten van de jongste jaren, zoals van 1988 of 1989. Het is jammer dat wij toen niet in die richting zijn gegaan, te meer omdat wij ondertussen allemaal dat misverstand hebben ingezien.

Mijnheer de minister, wij waarderen de positieve elementen in het ontwerp en erkennen uw verdiensten daarin. Wij zullen ons bij de stemming over het ontwerp echter onthouden omdat de kans niet wordt benut om het deze keer beter te doen.

M. le Président. — La parole est à M. Jonckheer.

M. Jonckheer (Ecolo). — Monsieur le Président, je serai bref. A la suite des débats que nous avons eus en commission des Finances, je me permets de résumer la position du groupe Ecolo.

Nous sommes d'accord sur le fait que chaque entité de l'Etat fédéral doit assumer les conséquences de ses actes. Dès lors, si les Communautés ou les Régions décident d'accroître le nombre de leurs fonctionnaires ou d'augmenter les barèmes, elles doivent en supporter les conséquences financières, y compris sur le plan des pensions. Cependant, nous avons une objection de principe à formuler à cet égard, et nous l'avons évoquée en commission: selon nous, la rétroactivité prévue dans le projet de loi est inacceptable, même si elle est pondérée sur la période de temps incriminée à raison d'un taux de 55 p.c. et même si les fonds nécessaires à cet effet sont d'ores et déjà inscrits aux budgets 1994 des Communautés et des Régions.

Par ailleurs, je voudrais formuler une objection d'ordre plus politique, combien intelligible à notre sens.

Ces mesures rétroactives entraîneront une perte financière non négligeable qui, pour 1994, a été estimée à 320 millions pour la Communauté française, étant entendu que nous devons tenir compte d'un montant plus ou moins équivalent pour les années ultérieures. Cela signifie qu'en 1998, le cumul des pertes annuelles atteindrait au minimum 1,5 milliard pour la Communauté française.

Compte tenu du combat que nous avons mené et que nous continuerons de mener pour le refinancement tant de la Communauté que des Régions, ce type de projet est inacceptable selon nous, tant en ce qui concerne le principe de la rétroactivité qu'en ce qui concerne les conséquences financières que celle-ci suppose.

C'est la raison pour laquelle le groupe Ecolo votera contre ce projet. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Willockx.

De heer Willockx, minister van Pensioenen. — Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats dank ik de commissieleden voor hun correcte manier van werken in de commissie. Zoals de heer Anthuenis heeft gezegd, is deze materie zeer complex, gewoon omdat de instrumenten die de responsabilisering t. g. gelijk maken, zelf zeer complex zijn. Ingevolge deze uitzonderlijke complexiteit heb ik dan ook een bijzonder open procedure gevolgd waarbij mijn kabinet permanent ter beschikking was van de Senaat. Ik heb er geen moeite mee om te zeggen dat ik dit dossier acht à negen keer heb moeten instuderen en dan nog ontsnappen mij bepaalde technische details, maar daarvoor vertrouw ik op de technici. Politici moeten zich er niet over schamen dat ze de fijnste technische details niet kennen.

Ik dank de heer Anthuenis voor zijn steun en zou hem willen zeggen, zoals de heer Van Hooland het ook al heeft uitgelegd, dat de splitsing van de overheidspensioenen niets te maken heeft met de splitsing van de sociale zekerheid. Overheidspensioenen zijn immers een uitgesteld loon.

Het probleem is dus eerder van technische dan van politieke aard. Als we de bevoegdheid inzake pensioenen aan de Gewesten zouden overdragen, dan zouden we ook middelen moeten overdragen: niet alleen de middelen van vandaag en van gisteren, maar ook die voor de toekomst en dat is een probleem, omdat men dan een projectie moet maken naar de toekomst. Toen ik pas minister van Pensioenen was, heb ik tot mijn grote verbazing moeten vaststellen hoe moeilijk het was om over prognoses voor de evolutie van de overheidspensioenen te beschikken. Wij beschikken over weinig of geen know-how ter zake. We hebben zelfs een extern bedrijf moeten inhuren om ons ter zake bij te staan.

Mijnheer Van Hooland, als het principe van de overdracht politiek zou worden aanvaard dan zou het technisch moeilijk uit te voeren zijn. Zoals u het voorstelt vrees ik dat de regio's meer de

dupe zullen zijn dan door wat nu wordt voorgesteld. Door de stijging van het aantal gepensioneerden in de overheidssector in de komende decennia zullen de uitgaven fors stijgen, maar het blijft moeilijk de parameters te definiëren voor de financieringswet.

De heer Van Hooland (VU). — Mijnheer de Voorzitter, als men wil, kan men de zaken wel eenvoudig aanpakken. Naar analogie bijvoorbeeld met het koninklijk besluit betreffende de algemene principes voor het openbaar ambt zou bij een splitsing of federalisering van de pensioenlasten en de betrokken middelen een aantal normen en algemene principes op federaal niveau kunnen worden vastgelegd waardoor de splitsing technisch mogelijk wordt. Ik geef ook wel toe dat wij over zeer weinig know how en vooral gegevens ter zake beschikken.

M. Willockx, ministre des Pensions. — En ce qui concerne votre intervention, monsieur Hatry, je me rallie à vos remarques en ce qui concerne la présence des membres de la majorité. En commission des Finances, toutefois, les membres présents sont généralement plus nombreux. A mon sens, il s'agissait donc d'une situation exceptionnelle.

Par ailleurs, je comprends tout à fait les raisons de votre abstention. Vous continuez à contester la loi de financement de 1989. Je vous précise simplement qu'il s'agit ici de la correction d'une anomalie de la loi de financement. En effet, les Régions et les Communautés sont compétentes pour définir leur propre politique salariale et du personnel, l'Etat fédéral ne pouvant que prendre en charge les conséquences de ces politiques. Ce projet rectifie cet état de choses.

En ce qui concerne votre intervention, monsieur Jonckheer, vous avez bien formulé ma réponse sur le premier point. Il s'agit bien d'un équilibre entre une certaine rétroactivité et un blocage jusqu'en 1998 du pourcentage de la responsabilisation. Quant à l'aspect politique que vous évoquez, j'estime que vos propos sont quelque peu exagérés. L'équité d'une certaine responsabilisation ne peut être niée. Sur le plan intellectuel, vous pouvez difficilement contester ce principe. Je vous approuve cependant lorsque vous admettez la nécessité que les Régions et les Communautés soient concernées sauf si l'évolution de leur masse salariale reste semblable à celle qui est observée dans la Fonction publique. Certaines nuances doivent donc être apportées en ce domaine.

Pour terminer, je remercie les membres de la commission, tant de la majorité que de l'opposition, pour la loyauté dont ils ont fait preuve lors de l'examen de ce projet. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. Il est instauré à charge de l'Etat, des Communautés et des Régions une contribution de responsabilisation en matière de pension de retraite dont le produit est versé chaque année au Fonds des pensions de survie.

Artikel 1. Er wordt ten laste van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten een responsabiliseringsbijdrage inzake rustpensioenen ingevoerd, waarvan de opbrengst ieder jaar aan het Fonds voor overlevingspensioenen wordt gestort.

Nous devons nous prononcer sur cet article à la majorité prévue à l'article 4, dernier alinéa, de la Constitution.

Wij moeten ons nu uitspreken over dit artikel met de meerderheid bepaald bij artikel 4, laatste lid, van de Grondwet.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

59 membres du groupe linguistique français sont présents.

59 leden van de Franse taalgroep zijn aanwezig.

39 votent oui.

39 stemmen ja.

8 votent non.

8 stemmen neen.

12 s'abstiennent.

12 onthouden zich.

Le quorum des présences et la majorité simple sont atteints.

Het quorum en de gewone meerderheid zijn bereikt.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Belot, Borin, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Coenraets, Collignon, Daerden, Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. de Seny, Deworme, Dighneef, Evard, Flagothier, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hofman, Horyat, Lahaye, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenfant, Leroy, Lutgen, Mairesse, Marchal, Maystadt, Mouton, Péciaux, Poulain, Poullet, Spitaels, Taminiaux, Vancrombruggen et Wintgens.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Baise, Bougard, Daras, Jonckheer, Liesenborghs, Meesters, Snappe et Vaes.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Barzin, Bock, Mme Cornet d'Elzius, MM. Decléty, de Donnée, Désir, Desmedt, D'hondt, Evers, Hatry, Mme Herzet et M. Houssa.

93 leden van de Nederlandse taalgroep zijn aanwezig.

93 membres du groupe linguistique néerlandais sont présents.

76 stemmen ja.

76 votent oui.

10 stemmen neen.

10 votent non.

7 onthouden zich.

7 s'abstiennent.

Het quorum en de gewone meerderheid zijn bereikt.

Le quorum des présences et la majorité simple sont atteints.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Beerden, Cannaerts, Cardoen, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, De Backer, De Croo, Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, De Seranno, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Diegenant, Dierickx, Eeman, Erdman, Garcia, Geens, Gesquiere, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Kuipers, Leclercq, Lenssens, Mme Maes, MM. L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Ottenbourgh, Pataer, Pede, Pinoie, Quintelier, Scharff, Seeuws, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Timmermans, Tobback, Truyen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, M. Vandenberghe, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, M. Vandermeulen, Mme Van der Wildt, MM. Van Hooland, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wambeke, Verberckmoes, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschueren, Weyts et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Bosman, Buelens, De Grauwe, Goossens, Goovaerts, Monset, Peeters, Raes, Van Walleghem et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

Mme Buyle, MM. Cuyvers, De Boeck, Lozie, Maertens, Tavernier et Ulburghs.

La majorité des deux tiers est donc atteinte.

De tweederde meerderheid is dus bereikt.

Le Sénat adopte l'article premier.

De Senaat neemt artikel 1 aan.

M. le Président. — Nous devons procéder maintenant au vote sur les articles 2 à 13.

Wij moeten ons nu uitspreken over de artikelen 2 tot 13.

Ces articles sont libellés comme suit:

Art. 2. § 1er. La contribution de responsabilisation réelle due par chacun des pouvoirs visés à l'article 1er est égale à une partie de sa contribution de responsabilisation théorique.

Le Roi fixe, chaque année, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après concertation avec les Gouvernements des Communautés et des Régions, le pourcentage que la contribution de responsabilisation réelle représente par rapport à la contribution de responsabilisation théorique. Toutefois, pour chacune des années 1994 à 1998, ce pourcentage est fixé à 55 p.c. Pour les années ultérieures et à défaut d'accord à l'issue de la concertation, le pourcentage afférent à une année postérieure à l'année 1998 ne peut excéder celui de l'année 1998, augmenté d'autant de fois 5 p.c. qu'il y a d'années comprises entre 1998 et l'année en cause.

§ 2. La contribution de responsabilisation théorique de chacun des pouvoirs visés à l'article 1er est, pour une année déterminée, égale à la moyenne des contributions de responsabilisation de base afférentes aux quatre années qui précèdent.

La contribution de responsabilisation de base, propre à chacun des pouvoirs visés à l'article 1er, est, pour chaque année, égale à la différence entre, d'une part, la masse salariale du personnel du pouvoir concerné, multipliée par le taux de cotisation visé à l'article 3 et, d'autre part, le droit de tirage propre à ce pouvoir tel qu'il découle de l'article 5.

Pour l'application de la présente loi, seule la masse salariale soumise à la retenue visée à l'article 60 de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions, est prise en compte.

§ 3. Pour la détermination de la contribution de responsabilisation théorique des années 1995, 1996 et 1997, la contribution de responsabilisation de base afférente à la première année de la période quadriennale est remplacée respectivement par la moyenne des contributions de responsabilisation de base afférentes aux années 1990 et 1991, 1990 à 1992 et 1990 à 1993.

§ 4. Pour la détermination des contributions de responsabilisation de base afférentes aux années 1990 à 1995 et qui seront utilisées pour la fixation des contributions de responsabilisation dues par les Communautés pour les années 1994 à 1996, la masse salariale visée au § 2, alinéa 2, ne comprend ni celle du personnel de l'enseignement de promotion sociale, ni, pour ce qui concerne la Communauté germanophone, celle du personnel autre que celui de l'enseignement.

Art. 2. § 1. De door elk van de in artikel 1 bedoelde overheden verschuldigde werkelijke responsabiliseringsbijdrage is gelijk aan een deel van haar theoretische responsabiliseringsbijdrage.

De Koning bepaalt ieder jaar, bij een in Ministerraad overlegd besluit en na overleg met de Regeringen van de Gemeenschappen en de Gewesten, het percentage dat de werkelijke responsabiliseringsbijdrage vertegenwoordigt tegenover de theoretische responsabiliseringsbijdrage. Voor elk van de jaren 1994 tot en met

1998 wordt dit percentage evenwel vastgesteld op 55 pct. Voor de volgende jaren mag, bij gebrek aan consensus na afloop van het overleg, het percentage dat betrekking heeft op een jaar na 1998 niet hoger zijn dan dat van 1998, vermeerderd met zoveel keren 5 pct. als er jaren begrepen zijn tussen 1998 en het betrokken jaar.

§ 2. De theoretische responsabiliseringsbijdrage van elk van de in artikel 1 bedoelde overheden is, voor een bepaald jaar, gelijk aan het gemiddelde van de op de vier eraan voorafgaande jaren betrekking hebbende basisresponsabiliseringsbijdragen.

De basisresponsabiliseringsbijdrage eigen aan elk van de in artikel 1 bedoelde overheden is, voor elk jaar, gelijk aan het verschil tussen enerzijds de weddemassa van het personeel van de betrokken overheid vermenigvuldigd met de in artikel 3 bedoelde bijdragevoet en anderzijds het trekkingsrecht eigen aan deze overheid zoals dit voortvloeit uit artikel 5.

Voor de toepassing van deze wet wordt uitsluitend de weddemassa in aanmerking genomen waarop de in artikel 60 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen bedoelde afhouding van toepassing is.

§ 3. Voor de vaststelling van de theoretische responsabiliseringsbijdrage van de jaren 1995, 1996 en 1997, wordt de op het eerste jaar van de vierjarige periode betrekking hebbende basisresponsabiliseringsbijdrage respectievelijk vervangen door het gemiddelde van de op de jaren 1990 en 1991, 1990 tot 1992, en 1990 tot 1993 betrekking hebbende basisresponsabiliseringsbijdragen.

§ 4. Voor de vaststelling van de op de jaren 1990 tot 1995 betrekking hebbende basisresponsabiliseringsbijdragen die gebruikt zullen worden voor het bepalen van de voor de jaren 1994 tot 1996 door de Gemeenschappen verschuldigde responsabiliseringsbijdragen, omvat de in § 2, tweede lid, bedoelde weddemassa noch deze van het personeel van het onderwijs voor sociale promotie, noch, wat de Duitstalige Gemeenschap betreft, deze van het andere personeel dan dat van het onderwijs.

Art. 3. § 1er. Le Roi fixe chaque année et pour chacune des années de chaque période quadriennale, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après concertation avec les Gouvernements des Communautés et des Régions, le taux de cotisation prévu à l'article 2, § 2, alinéa 2, qui est utilisé pour la détermination de la contribution de responsabilisation de base.

Pour chacune des trois premières années de chaque période quadriennale, ce taux est égal au rapport entre, d'une part, la masse réelle des pensions de retraite à charge du Trésor public, après déduction du solde disponible au Fonds des pensions de survie réellement utilisé, et, d'autre part, la masse salariale réelle de l'ensemble du personnel des pouvoirs visés à l'article 1er, liquidées au cours de chacune de ces années.

Pour la dernière année de chaque période quadriennale, ce taux est égal au rapport entre, d'une part, la masse estimée pour cette année des pensions de retraite à charge du Trésor public, après déduction du solde disponible prévisible au Fonds des pensions de survie pour cette même année, et, d'autre part, la masse salariale estimée pour cette année de l'ensemble du personnel des pouvoirs visés à l'article 1er.

Pour la fixation de la masse des pensions visée au présent article, il n'est tenu compte ni des pensions de retraite accordées aux agents de La Poste et de la Régie des Transports maritimes, ni de celles octroyées aux cadres d'Afrique et aux ministres des cultes.

§ 2. Par dérogation au § 1er, alinéa 2, le taux de cotisation est, pour l'année 1990, égal au rapport entre, d'une part, la masse théorique réelle des pensions telle qu'elle est fixée à l'article 6, § 1er, alinéa 2, et, d'autre part, la masse salariale réelle, liquidée au cours de cette année, pour l'ensemble du personnel des pouvoirs visés à l'article 1er.

Art. 3. § 1. De Koning bepaalt ieder jaar en voor elk jaar van elke vierjarige periode, bij een in Ministerraad overlegd besluit en na overleg met de Regeringen van de Gemeenschappen en de Gewesten, de in artikel 2, § 2, tweede lid, bedoelde bijdragevoet die gebruikt wordt voor de vaststelling van de basisresponsabiliseringsbijdrage.

Voor elk van de eerste drie jaren van elke vierjarige periode is deze bijdragevoet gelijk aan de verhouding tussen enerzijds de werkelijke massa van de rustpensioenen ten laste van de Openbare Schatkist, na aftrek van het werkelijk aangewende bij het Fonds voor overlevingspensioenen beschikbare saldo, en anderzijds de werkelijke weddemassa van het geheel van het personeel van de in artikel 1 bedoelde overheden, uitgekeerd in de loop van elk van deze jaren.

Voor het laatste jaar van elke vierjarige periode is deze bijdragevoet gelijk aan de verhouding tussen enerzijds de voor dat jaar geraamde massa van de rustpensioenen ten laste van de Openbare Schatkist, na aftrek van het voor datzelfde jaar bij het Fonds voor overlevingspensioenen voorzienbare beschikbare saldo, en anderzijds de voor dat jaar geraamde weddemassa van het geheel van het personeel van de in artikel 1 bedoelde overheden.

Voor de vaststelling van de in dit artikel bedoelde pensioenmassa wordt noch rekening gehouden met de rustpensioenen toegekend aan de personeelsleden van De Post en van de Regie voor Maritiem Transport, noch met deze toegekend aan de kaders in Afrika en aan de bedienaars van de erediensten.

§ 2. In afwijking van § 1, tweede lid, is voor het jaar 1990 de bijdragevoet gelijk aan de verhouding tussen enerzijds de werkelijke theoretische pensioenmassa zoals bepaald bij artikel 6, § 1, tweede lid, en anderzijds de in de loop van dat jaar uitgekeerde werkelijke weddemassa van het geheel van het personeel van de in artikel 1 bedoelde overheden.

Art. 4. Pour la fixation de la masse salariale visée aux articles 2 et 3 ou de la masse des pensions visée à l'article 3, il est tenu compte de l'ensemble des traitements ou pensions payés au cours de l'année civile en cause.

Art. 4. Voor de vaststelling van de in de artikelen 2 en 3 bedoelde weddemassa of van de in artikel 3 bedoelde pensioenmassa wordt rekening gehouden met het geheel van de in de loop van het betrokken kalenderjaar betaalde wedden of pensioenen.

Art. 5. Le droit de tirage annuel propre à chacun des pouvoirs visés à l'article 1er est égal à la masse théorique réelle des pensions d'une année déterminée, telle qu'elle est définie à l'article 6, multipliée par le coefficient de tirage du pouvoir concerné, tel qu'il est fixé par l'article 7, § 1er.

Art. 5. Het jaarlijks trekkingsrecht eigen aan elk van de in artikel 1 bedoelde overheden is gelijk aan de werkelijke theoretische pensioenmassa van een bepaald jaar, zoals bepaald in artikel 6, vermenigvuldigd met de trekkingscoëfficiënt van de betrokken overheid, zoals vastgesteld in artikel 7, § 1.

Art. 6. § 1er. La masse théorique réelle des pensions d'une année déterminée est égale à la masse théorique fictive des pensions de cette même année, diminuée du solde disponible au Fonds des pensions de survie réellement utilisé au cours de cette même année.

Pour l'année 1990, la masse théorique réelle des pensions est fixée à 84 129 200 000 francs tandis que la masse théorique fictive des pensions est fixée à 91 429 200 000 francs.

§ 2. Pour déterminer la masse théorique fictive des pensions d'une année déterminée, la masse théorique fictive de l'année précédente est multipliée par des coefficients qui traduisent respectivement:

1° Les effets de la liaison des pensions de retraite à charge du Trésor public à l'indice des prix à la consommation;

2° L'évolution du nombre des bénéficiaires d'une pension de retraite prise en compte pour déterminer la masse des pensions visée à l'article 3;

3° Les augmentations générales de rémunération attribuées dans le cadre d'un accord intersectoriel de programmation sociale conclu au sein du comité commun à l'ensemble des services publics pour autant que ces augmentations entraînent la péréquation des pensions en cours et uniquement à compter de la date à partir de laquelle ces augmentations sont effectivement accordées à l'ensemble des fonctionnaires visés par cet accord;

4° Les charges supplémentaires ou les économies résultant de nouvelles dispositions légales ou réglementaires en matière de pensions de retraite.

Le Roi fixe, chaque année et pour chacune des années de chaque période quadriennale, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après concertation avec les Gouvernements des Communautés et des Régions, les coefficients visés par le présent paragraphe. En ce qui concerne la dernière année de chaque période quadriennale, ces coefficients sont, le cas échéant, revus lors de la détermination de la contribution de responsabilisation réelle définitive.

Art. 6. § 1. De werkelijke theoretische pensioenmassa van een bepaald jaar is gelijk aan de fictieve theoretische pensioenmassa van datzelfde jaar, verminderd met het in de loop van datzelfde jaar werkelijk aangewende bij het Fonds voor overlevingspensioenen beschikbare saldo.

Voor het jaar 1990 wordt de werkelijke theoretische pensioenmassa vastgesteld op 84 129 200 000 frank, terwijl de fictieve theoretische pensioenmassa vastgesteld wordt op 91 429 200 000 frank.

§ 2. Voor de vaststelling van de fictieve theoretische pensioenmassa van een bepaald jaar wordt de fictieve theoretische massa van het voorgaande jaar vermenigvuldigd met coëfficiënten die respectievelijk de weergave zijn van:

1° De gevolgen van de koppeling van de rustpensioenen ten laste van de Openbare Schatkist aan het indexcijfer van de consumptieprijzen;

2° De evolutie van het aantal gerechtigden op een rustpensioen dat in aanmerking genomen wordt voor de vaststelling van de in artikel 3 bedoelde pensioenmassa;

3° De algemene weddeverhogingen toegekend in het kader van een binnen het gemeenschappelijk comité voor alle overheidsdiensten gesloten intersectoraal akkoord van sociale programmering, voor zover deze verhogingen een perkwatie van de lopende pensioenen meebrengen en slechts vanaf de datum waarop deze verhogingen effectief toegekend worden aan het geheel van de in dit akkoord bedoelde ambtenaren;

4° De bijkomende lasten of de besparingen die voortvloeien uit nieuwe wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen inzake rustpensioenen.

De Koning bepaalt ieder jaar en voor elk jaar van elke vierjarige periode, bij een in Ministerraad overlegd besluit en na overleg met de Regeringen van de Gemeenschappen en de Gewesten, de in deze paragraaf bedoelde coëfficiënten. Wat het laatste jaar van elke vierjarige periode betreft, worden de coëfficiënten, in voorkomend geval, herzien bij de vaststelling van de definitieve werkelijke responsabiliseringsbijdrage.

Art. 7. § 1er. Les coefficients de tirage propres à chacun des pouvoirs visés à l'article 1er sont fixés comme suit:

1° Communauté flamande: 38,272751 p.c.

2° Etat: 32,177499 p.c.

3° Communauté française: 27,212867 p.c.

4° Région wallonne: 1,280402 p.c.

5° Communauté germanophone: 0,316216 p.c.

6° Région de Bruxelles-Capitale: 0 p.c.

7° Commission communautaire française: 0 p.c.

§ 2. Les coefficients de tirage prévus au § 1er seront utilisés pour la détermination de la contribution de responsabilisation due pour les années 1994 à 1996.

Dans le courant de l'année 1996, les coefficients prévus au § 1er seront remplacés par ceux fixés par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après concertation avec les Gouvernements des Communautés et des Régions. Ces nouveaux coefficients de tirage seront utilisés pour la détermination de la contribution de responsabilisation due à partir de l'année 1997.

Les nouveaux coefficients de tirage visés à l'alinéa 2 seront établis en prenant en considération les masses salariales de l'année 1989. Toutefois, uniquement en ce qui concerne le personnel de la

Région de Bruxelles-Capitale, le personnel de la Communauté germanophone autre que celui de l'enseignement et le personnel de l'enseignement de promotion sociale, la masse salariale de l'année 1989 sera dûment adaptée compte tenu de l'évolution, entre le 31 décembre 1989 et le 1er janvier 1996, du nombre des membres du personnel pourvus d'une nomination à titre définitif. Pour l'application du présent alinéa, il n'est pas tenu compte de la masse salariale du personnel transféré d'un organisme qui assumait lui-même la charge des pensions de retraite de son personnel.

§ 3. Si des modifications dans les attributions des pouvoirs visés à l'article 1er entraînent un transfert de personnel entre ces pouvoirs, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après concertation avec les Gouvernements des Communautés et des Régions, modifier les coefficients prévus au § 1er pour les pouvoirs concernés par ce transfert. Les nouveaux coefficients applicables à partir de la date du transfert sont établis en prenant en compte, d'une part, la masse salariale du personnel qui fait l'objet du transfert et, d'autre part, les masses salariales respectives des pouvoirs concernés par ce transfert.

Il en est de même, si des modifications dans les attributions de l'un des pouvoirs visés à l'article 1er entraînent un transfert du personnel de ce pouvoir vers d'autres pouvoirs ou organismes que ceux visés par cet article. Dans ce cas, les nouveaux coefficients applicables à partir de la date du transfert sont établis en prenant en compte, d'une part, la masse salariale du personnel qui fait l'objet du transfert et, d'autre part, la masse salariale de l'ensemble du personnel des pouvoirs visés à l'article 1er.

Si le transfert de personnel n'est pas effectué au 1er janvier d'une année déterminée, la masse théorique réelle des pensions afférente à cette année et qui sera utilisée pour la fixation du droit de tirage propre aux pouvoirs visés par ce transfert de personnel, est répartie compte tenu de la date du transfert et des éléments visés à l'article 6, § 2, alinéa 1er, 1°, 3° et 4°, qui ont été pris en compte pour la détermination de cette masse théorique.

Pour la fixation des masses salariales visées par le présent paragraphe, il est tenu compte des traitements payés pour le mois qui précède le transfert.

Art. 7. § 1. De trekkingscoëfficiënten eigen aan elk van de in artikel 1 bedoelde overheden worden als volgt vastgesteld:

1° Vlaamse Gemeenschap: 38,272751 pct.

2° Staat: 32,177499 pct.

3° Franse Gemeenschap: 27,212867 pct.

4° Waals Gewest: 1,280402 pct.

5° Duitstalige Gemeenschap: 0,316216 pct.

6° Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 0 pct.

7° Franse Gemeenschapscommissie: 0 pct.

§ 2. De in § 1 bedoelde trekkingscoëfficiënten zullen aangewend worden voor de vaststelling van de voor de jaren 1994 tot 1996 verschuldigde responsabiliseringsbijdrage.

In de loop van het jaar 1996 worden de in § 1 bepaalde coëfficiënten vervangen door die bepaald door de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit en na overleg met de Regeringen van de Gemeenschappen en de Gewesten. Deze nieuwe trekkingscoëfficiënten zullen aangewend worden voor de vaststelling van de vanaf het jaar 1997 verschuldigde responsabiliseringsbijdrage.

De nieuwe in het tweede lid bedoelde trekkingscoëfficiënten zullen worden vastgesteld door rekening te houden met de weddemassa's van het jaar 1989. Wat uitsluitend het personeel van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, het personeel van de Duitstalige Gemeenschap, met uitsluiting van dat van het onderwijs, en het personeel van het onderwijs voor sociale promotie betreft, wordt evenwel de weddemassa van het jaar 1989 naar behoren aangepast rekening houdend met de evolutie, tussen 31 december 1989 en 1 januari 1996, van het aantal personeelsleden die in vast verband zijn benoemd. Voor de toepassing van dit lid wordt geen rekening gehouden met de weddemassa van het personeel dat overgedragen werd door een instelling die zelf de last van de rustpensioenen van haar personeel droeg.

§ 3. Indien wijzigingen in de bevoegdheden van de in artikel 1 bedoelde overheden een personeelsoverdracht tussen deze overheden meebrengen, kan de Koning, bij een in Ministerraad overlegd

besluit en na overleg met de Regeringen van de Gemeenschappen en de Gewesten, de in § 1 vastgestelde coëfficiënten wijzigen voor de bij deze overdracht betrokken overheden. De nieuwe, vanaf de datum van de overdracht toepasselijke coëfficiënten worden vastgesteld rekening houdend enerzijds met de weddemassa van het personeel dat wordt overgedragen en anderzijds met de respectieve weddemassa's van de bij deze overdracht betrokken overheden.

Hetzelfde geldt indien wijzigingen in de bevoegdheden van één van de in artikel 1 bedoelde overheden een personeelsoverdracht van deze overheid meebrengen naar andere dan door dat artikel bedoelde overheden of instellingen. In dit geval worden de nieuwe, vanaf de datum van de overdracht toepasselijke coëfficiënten vastgesteld rekening houdend enerzijds met de weddemassa van het personeel dat het voorwerp uitmaakt van de overdracht en anderzijds met de weddemassa van het geheel van het personeel van de in artikel 1 bedoelde overheden.

Indien de personeelsoverdracht niet op 1 januari van een bepaald jaar wordt uitgevoerd, wordt de op dat jaar betrekking hebbende werkelijke theoretische pensioenmassa die gebruikt zal worden voor de vaststelling van het trekkingsrecht eigen aan de door deze personeelsoverdracht geïmputeerde overheden, verdeeld rekening houdend met de datum van de overdracht en met de in artikel 6, § 2, eerste lid, 1°, 3° en 4°, bedoelde elementen, die in aanmerking genomen werden voor de vaststelling van deze theoretische massa.

Voor de vaststelling van de in deze paragraaf bedoelde weddemassa's wordt rekening gehouden met de wedden die betaald werden voor de aan de overdracht voorafgaande maand.

Art. 8. § 1er. La contribution de responsabilisation réelle due par la Région de Bruxelles-Capitale pour chacune des années 1994 à 1996 est égale au montant obtenu en multipliant sa masse salariale de l'année qui précède celle pour laquelle cette contribution est due, par un pourcentage qui représente le rapport entre, d'une part, le total des contributions de responsabilisation réelles dues pour l'année en cause, par les pouvoirs visés à l'article 7, § 1er, 1°, 3°, 4° et 5°, et, d'autre part, la moyenne des masses salariales de l'ensemble de ces mêmes pouvoirs. Cette moyenne est, chaque année, établie sur la période quadriennale servant de référence pour la détermination de la contribution de responsabilisation réelle due pour l'année en cause. Pour la détermination du rapport précité, les contributions de responsabilisation réelles dues par les Communautés en application du § 2 et la contribution de responsabilisation réelle due par la Communauté germanophone en application du § 3 ainsi que les masses salariales prises en considération pour la détermination de ces contributions, ne sont pas prises en compte.

§ 2. La contribution de responsabilisation réelle due par chacune des Communautés pour chacune des années 1994 à 1996, mais uniquement pour ce qui concerne le personnel de l'enseignement de promotion sociale, est égale au montant obtenu en multipliant la masse salariale de ce même personnel de l'année qui précède celle pour laquelle cette contribution est due, par le pourcentage défini au § 1er.

§ 3. La contribution de responsabilisation réelle due par la Communauté germanophone pour chacune des années 1994 à 1996, mais uniquement pour ce qui concerne le personnel autre que celui de l'enseignement, est égale au montant obtenu en multipliant la masse salariale de ce personnel de l'année qui précède celle pour laquelle cette contribution est due, par le pourcentage défini au § 1er.

Art. 8. § 1. De werkelijke responsabiliseringsbijdrage die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verschuldigd is voor elk van de jaren 1994 tot 1996, is gelijk aan het bedrag dat verkregen wordt door zijn weddemassa van het jaar voorafgaand aan dat waarvoor deze bijdrage verschuldigd is, te vermenigvuldigen met een percentage dat de verhouding vertegenwoordigt tussen enerzijds het geheel van de door de in artikel 7, § 1, 1°, 3°, 4° en 5°, bedoelde overheden voor het betrokken jaar verschuldigde werkelijke responsabiliseringsbijdragen en anderzijds het gemiddelde van de weddemassa's van het geheel van dezelfde overheden. Dit gemiddelde wordt ieder jaar vastgesteld op basis van de vierjarige

periode die tot grondslag dient voor de vaststelling van de voor het betrokken jaar verschuldigde werkelijke responsabiliseringsbijdrage. Voor de vaststelling van voormelde verhouding worden de met toepassing van § 2 door de Gemeenschappen verschuldigde werkelijke responsabiliseringsbijdragen en de met toepassing van § 3 door de Duitstalige Gemeenschap verschuldigde werkelijke responsabiliseringsbijdrage alsook de voor de vaststelling van deze bijdragen in aanmerking genomen weddemassa's, niet in aanmerking genomen.

§ 2. De werkelijke responsabiliseringsbijdrage die door elk van de Gemeenschappen verschuldigd is voor elk van de jaren 1994 tot 1996, maar enkel wat het personeel van het onderwijs voor sociale promotie betreft, is gelijk aan het bedrag dat bekomen wordt door de weddemassa van ditzelfde personeel voor het jaar voorafgaand aan dat waarvoor deze bijdrage verschuldigd is, te vermenigvuldigen met het in § 1 bepaalde percentage.

§ 3. De werkelijke responsabiliseringsbijdrage die door de Duitstalige Gemeenschap verschuldigd is voor elk van de jaren 1994 tot 1996, maar enkel wat het andere personeel dan dat van het onderwijs betreft, is gelijk aan het bedrag dat verkregen wordt door de weddemassa van dit personeel voor het jaar voorafgaand aan dat waarvoor deze bijdrage verschuldigd is, te vermenigvuldigen met het in § 1 bepaalde percentage.

Art. 9. § 1er. Le Roi fixe, chaque année, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après concertation avec les Gouvernements des Communautés et des Régions, le montant provisoire de la contribution de responsabilisation réelle qui sera due pour l'année suivante par chacun des pouvoirs visés à l'article 1er.

Pour la détermination de cette contribution de responsabilisation réelle provisoire, il est tenu compte, pour chacune des trois premières années de chaque période quadriennale, des taux de cotisation résultant de l'application de l'article 3, § 1er, alinéa 2, des masses salariales réelles de chacun des pouvoirs visés à l'article 1er et des droits de tirage réels propres à chacun de ces pouvoirs tels qu'ils résultent de l'application de l'article 5. Pour la dernière année de chaque période quadriennale, il est tenu compte du taux de cotisation résultant de l'application de l'article 3, § 1er, alinéa 3, de la masse salariale estimée, du solde disponible prévisible au Fonds des pensions de survie et du droit de tirage estimé.

Pour la détermination des contributions de responsabilisation réelles provisoires dues pour les années 1994 à 1996, les masses salariales réelles ou estimées définies à l'alinéa 2 sont, en ce qui concerne les Communautés, remplacées par les masses salariales réelles ou estimées définies à l'article 2, § 4.

Par dérogation à l'alinéa 2, il est tenu compte, pour la détermination des contributions de responsabilisation réelles provisoires dues en application de l'article 8 par les différents pouvoirs visés à cet article, d'estimations tant des masses salariales que du pourcentage définis à ce même article.

§ 2. Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après concertation avec les Gouvernements des Communautés et des Régions, le montant provisoire de la contribution de responsabilisation réelle qui sera due pour l'année 1994 par chacun des pouvoirs visés à l'article 1er.

§ 3. L'arrêté royal visé au § 1er, alinéa 1er, ou au § 2 fixe la date ultime à laquelle le montant provisoire de la contribution de responsabilisation réelle due par une Communauté ou une Région doit parvenir au Fonds des pensions de survie.

Si ce montant n'est pas parvenu au Fonds des pensions de survie à la date définie à l'alinéa 1er, le ministre des Finances peut mettre la Communauté ou la Région concernée en demeure d'effectuer le versement de la somme due. Si le montant dû n'est pas parvenu au Fonds des pensions de survie le septième jour qui suit celui de la mise en demeure, le ministre des Finances peut, au nom et à charge de cette Communauté ou de cette Région, souscrire un emprunt auprès de l'institution de crédit qui exerce la fonction de caissier de cette Communauté ou de cette Région.

Si le caissier refuse la souscription de l'emprunt visé à l'alinéa 2, les dispositions relatives aux procédures de recouvrement ainsi qu'aux sanctions prévues en matière de cotisations de sécurité sociale dues par des personnes morales de droit public, telles qu'elles sont libellées au moment de l'entrée en vigueur de la

présente loi, sont, à partir du septième jour qui suit la mise en demeure prévue à cet alinéa, applicables au montant dû par cette Communauté ou cette Région.

Art. 9. § 1. De Koning bepaalt ieder jaar, bij een in Ministerraad overlegd besluit en na overleg met de Regeringen van de Gemeenschappen en de Gewesten, het voorlopige bedrag van de werkelijke responsabiliseringsbijdrage die door elk van de in artikel 1 bedoelde overheden voor het volgende jaar zal verschuldigd zijn.

Voor de vaststelling van deze voorlopige werkelijke responsabiliseringsbijdrage wordt voor elk van de eerste drie jaren van elke vierjarige periode rekening gehouden met de uit de toepassing van artikel 3, § 1, tweede lid, voortvloeiende bijdragevoeten, met de werkelijke weddemassa's van elk van de in artikel 1 bedoelde overheden en met de werkelijke trekkingsrechten eigen aan elk van deze overheden zoals zij voortvloeien uit de toepassing van artikel 5. Voor het laatste jaar van elke vierjarige periode wordt rekening gehouden met de uit de toepassing van artikel 3, § 1, derde lid, voortvloeiende bijdragevoet, de geraamde weddemassa, het voorzienbare beschikbare saldo bij het Fonds voor overlevingspensioenen en het geraamde trekkingsrecht.

Voor de vaststelling van de voor de jaren 1994 tot 1996 verschuldigde voorlopige werkelijke responsabiliseringsbijdragen worden de in het tweede lid bepaalde werkelijke of geraamde weddemassa's vervangen, wat de Gemeenschappen betreft, door de in artikel 2, § 4, bepaalde werkelijke of geraamde weddemassa's.

In afwijking van het tweede lid wordt voor de vaststelling van de door de verschillende in artikel 8 bedoelde overheden met toepassing van dat artikel verschuldigde voorlopige werkelijke responsabiliseringsbijdragen rekening gehouden met ramingen zowel van de weddemassa's als van het percentage, bedoeld in dat artikel.

§ 2. De Koning bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit en na overleg met de Regeringen van de Gemeenschappen en de Gewesten, het voorlopige bedrag van de werkelijke responsabiliseringsbijdrage die door elk van de in artikel 1 bedoelde overheden voor het jaar 1994 zal verschuldigd zijn.

§ 3. Het in § 1, eerste lid, of § 2 bedoelde koninklijk besluit bepaalt de datum waarop het voorlopige bedrag van de door een Gemeenschap of een Gewest verschuldigde werkelijke responsabiliseringsbijdrage uiterlijk bij het Fonds voor overlevingspensioenen moet toekomen.

Indien dit bedrag niet bij het Fonds voor overlevingspensioenen is toegekomen op de in het eerste lid vastgestelde datum, kan de minister van Financiën de betrokken Gemeenschap of het betrokken Gewest in gebreke stellen voor de storting van het verschuldigde bedrag. Indien het verschuldigde bedrag de zevende dag volgend op die van de ingebrekestelling niet bij het Fonds voor overlevingspensioenen is toegekomen, kan de minister van Financiën, in naam en ten laste van deze Gemeenschap of van dit Gewest, een lening aangaan bij de kredietinstelling die de kassiersfunctie uitoefent bij deze Gemeenschap of dit Gewest.

Indien de kassier weigert de in het tweede lid bedoelde lening aan te gaan, zijn de bepalingen, zoals zij luiden op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, betreffende de inningsprocedures en de sancties die inzake sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd door publiekrechtelijke rechtspersonen vastgesteld zijn, toepasselijk op het door deze Gemeenschap of dit Gewest verschuldigde bedrag vanaf de zevende dag die volgt op de in dat lid bepaalde ingebrekestelling.

Art. 10. § 1er. Au cours de l'année pour laquelle la contribution de responsabilisation réelle provisoire est due, le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après concertation avec les Gouvernements des Communautés et des Régions, le montant définitif de la contribution de responsabilisation réelle.

Pour la détermination de cette contribution réelle définitive, il est tenu compte des taux de cotisation réels établis conformément aux dispositions de l'article 3, des masses salariales réelles de chacun des pouvoirs visés à l'article 1er et des droits de tirage réels propres à chacun de ces pouvoirs tels qu'ils résultent de l'application de l'article 5.

Pour la détermination des contributions de responsabilisation réelles définitives dues pour les années 1994 à 1996, les masses salariales réelles définies à l'alinéa 2 sont, en ce qui concerne les Communautés, remplacées par les masses salariales réelles définies à l'article 2, § 4.

Par dérogation à l'alinéa 2, il est tenu compte, pour la détermination des contributions de responsabilisation réelles définitives dues en application de l'article 8 par les différents pouvoirs visés à cet article tant des masses salariales réelles que du pourcentage réel définis à ce même article.

§ 2. Si le montant provisoire de la contribution de responsabilisation réelle due pour une année déterminée par une Communauté ou une Région est moins élevé que le montant définitif de sa contribution de responsabilisation réelle tel qu'il est fixé conformément au § 1er, cette Communauté ou cette Région doit verser au Fonds des pensions de survie le montant de la différence, augmentée des intérêts dus sur ce montant. Ces intérêts, dont le taux est à tout moment égal au taux d'intérêt légal, courent durant la période comprise entre le jour ultime auquel le montant provisoire aurait dû parvenir au fonds précité et le jour auquel la différence est parvenue à ce fonds.

Si le montant provisoire de la contribution de responsabilisation réelle due pour une année déterminée par une Communauté ou une Région est plus élevé que le montant définitif de sa contribution de responsabilisation réelle tel qu'il est fixé conformément au § 1er, le Fonds des pensions de survie doit verser à la Communauté ou à la Région concernée le montant de la différence, augmentée des intérêts dus sur ce montant. Ces intérêts, dont le taux est à tout moment égal au taux d'intérêt légal, courent durant la période comprise entre le jour auquel le montant provisoire est parvenu au fonds précité et le jour auquel la différence est parvenue à la Communauté ou à la Région concernée.

§ 3. Le montant de la différence définie au § 2, alinéa 1er, dû par une Communauté ou une Région doit parvenir au Fonds des pensions de survie au plus tard le soixantième jour qui suit celui de la publication au *Moniteur belge* de l'arrêté royal visé au § 1er, alinéa 1er.

Si ce montant n'est pas parvenu au Fonds des pensions de survie à la date définie à l'alinéa 1er, le ministre des Finances peut mettre la Communauté ou la Région concernée en demeure d'effectuer le versement de la somme due. Si le montant dû n'est pas parvenu au Fonds des pensions de survie le septième jour qui suit celui de la mise en demeure, le ministre des Finances peut, au nom et à charge de cette Communauté ou de cette Région, souscrire un emprunt auprès de l'institution de crédit qui exerce la fonction de caissier de cette Communauté ou de cette Région.

Si le caissier refuse la souscription de l'emprunt visé à l'alinéa 2, les dispositions relatives aux procédures de recouvrement ainsi qu'aux sanctions prévues en matière de cotisations de sécurité sociale dues par des personnes morales de droit public, telles qu'elles sont libellées au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, sont, à partir du septième jour qui suit la mise en demeure prévue à cet alinéa, applicables au montant dû par cette Communauté ou cette Région.

§ 4. Le montant de la différence visé au § 2, alinéa 2, doit être versé par le Fonds des pensions de survie à la Communauté ou la Région concernée au plus tard le soixantième jour qui suit celui de la publication au *Moniteur belge* de l'arrêté royal visé au § 1er, alinéa 1er.

Si ce montant n'est pas parvenu à la Communauté ou à la Région à la date définie à l'alinéa 1er, celle-ci peut mettre l'Etat fédéral en demeure d'effectuer le versement de la somme due. Si le montant dû n'est pas parvenu à la Communauté ou à la Région le septième jour qui suit celui de la mise en demeure, la Communauté ou la Région peut contracter un emprunt dans les conditions prévues par l'article 54, § 2, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions.

Art. 10. § 1. In de loop van het jaar waarvoor de voorlopige werkelijke responsabiliseringsbijdrage verschuldigd is, bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit en na overleg met de Regeringen van de Gemeenschappen en de Gewesten, het definitieve bedrag van de werkelijke responsabiliseringsbijdrage.

Voor de vaststelling van deze definitieve werkelijke bijdrage wordt rekening gehouden met de overeenkomstig de bepalingen van artikel 3 vastgestelde werkelijke bijdragevoeten, met de werkelijke weddemassa's van elk van de in artikel 1 bedoelde overheden en met de werkelijke trekkingsrechten eigen aan elk van deze overheden zoals zij voortvloeien uit de toepassing van artikel 5.

Voor de vaststelling van de voor de jaren 1994 tot 1996 verschuldigde definitieve werkelijke responsabiliseringsbijdragen worden de in het tweede lid bepaalde werkelijke weddemassa's vervangen, wat de Gemeenschappen betreft, door de in artikel 2, § 4, bepaalde werkelijke weddemassa's.

In afwijking van het tweede lid wordt voor de vaststelling van de door de verschillende in artikel 8 bedoelde overheden met toepassing van dat artikel verschuldigde definitieve werkelijke responsabiliseringsbijdragen rekening gehouden met zowel de werkelijke weddemassa's als het werkelijke percentage, bedoeld in dat artikel.

§ 2. Indien het voorlopige bedrag van de voor een bepaald jaar door een Gemeenschap of een Gewest verschuldigde werkelijke responsabiliseringsbijdrage kleiner is dan het definitieve bedrag van de werkelijke responsabiliseringsbijdrage zoals dit vastgesteld wordt overeenkomstig § 1, moet deze Gemeenschap of dit Gewest aan het Fonds van overlevingspensioenen het bedrag van het verschil storten, vermeerderd met de interesten die op dit bedrag verschuldigd zijn. Deze interesten waarvan het percentage op elk ogenblik gelijk is aan de wettelijke rentevoet, lopen gedurende de periode gelegen tussen de dag waarop het voorlopige bedrag uiterlijk bij het voormelde fonds had moeten toekomen en de dag waarop het verschil bij dit fonds is toegekomen.

Indien het voorlopige bedrag van de voor een bepaald jaar door een Gemeenschap of een Gewest verschuldigde werkelijke responsabiliseringsbijdrage groter is dan het definitieve bedrag van de responsabiliseringsbijdrage zoals dit vastgesteld wordt overeenkomstig § 1, moet het Fonds voor overlevingspensioenen aan de betrokken Gemeenschap of het betrokken Gewest het bedrag van het verschil storten, vermeerderd met de interesten die op dit bedrag verschuldigd zijn. Deze interesten waarvan het percentage op elk ogenblik gelijk is aan de wettelijke rentevoet, lopen gedurende de periode gelegen tussen de dag waarop het voorlopige bedrag bij het voormelde fonds is toegekomen en de dag waarop het verschil bij de betrokken Gemeenschap of het betrokken Gewest is toegekomen.

§ 3. Het door een Gemeenschap of een Gewest verschuldigde bedrag van het in § 2, eerste lid, bepaalde verschil moet bij het Fonds voor overlevingspensioenen toekomen uiterlijk de zestigste dag na die waarop het in § 1, eerste lid, bedoelde koninklijk besluit in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Indien dit bedrag niet bij het Fonds voor overlevingspensioenen is toegekomen op de in het eerste lid vastgestelde datum, kan de minister van Financiën de betrokken Gemeenschap of het betrokken Gewest in gebreke stellen voor de storting van het verschuldigde bedrag. Indien het verschuldigde bedrag de zevende dag volgend op die van de ingebrekestelling niet bij het Fonds voor overlevingspensioenen is toegekomen, kan de minister van Financiën, in naam en ten laste van deze Gemeenschap of van dit Gewest, een lening aangaan bij de kredietinstelling die de kassiersfunctie uitoefent bij deze Gemeenschap of dit Gewest.

Indien de kassier weigert de in het tweede lid bedoelde lening aan te gaan, zijn de bepalingen, zoals zij luiden op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, betreffende de inningsprocedures en de sancties die inzake sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd door publiekrechtelijke rechtspersonen vastgesteld zijn, toepasselijk op het door deze Gemeenschap of dit Gewest verschuldigde bedrag vanaf de zevende dag die volgt op de in dat lid bepaalde ingebrekestelling.

§ 4. Het bedrag van het in § 2, tweede lid, bepaalde verschil moet door het Fonds voor overlevingspensioenen aan de betrokken Gemeenschap of het betrokken Gewest gestort worden uiterlijk de zestigste dag na die waarop het in § 1, eerste lid, bedoelde koninklijk besluit in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Indien dit bedrag niet bij de Gemeenschap of het Gewest is toegekomen op de in het eerste lid vastgestelde datum, kan deze Gemeenschap of dit Gewest de federale Staat in gebreke stellen voor de storting van het verschuldigde bedrag. Indien het verschuldigde bedrag de zevende dag volgend op die van de ingebrekestelling niet bij de Gemeenschap of het Gewest is toegekomen, kan de Gemeenschap of het Gewest een lening aangaan onder de voorwaarden bepaald in artikel 54, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Art. 11. § 1er. La section « Besoins de financement des pouvoirs publics » du Conseil supérieur des finances est chargé d'émettre un avis sur :

— Les éléments qui ont été pris en compte pour la fixation du taux de cotisation prévu à l'article 3 et des coefficients prévus à l'article 6, § 2;

— Les nouveaux coefficients de tirage applicables à partir du 1er janvier 1997 en vertu de l'article 7, § 2, alinéa 2, et les modifications apportées aux coefficients de tirage conformément à l'article 7, § 3;

— Les montants provisoires et définitifs de la contribution de responsabilisation réelle prévus aux articles 9 et 10, § 1er.

Chaque avis est adressé au Gouvernement de chacun des pouvoirs visés à l'article 1er.

§ 2. Si la concertation avec les Gouvernements des Communautés et des Régions prévue aux articles 3, 6, § 2, 7, § 2, alinéa 2, et § 3, 9 et 10, § 1er, n'aboutit pas à un accord, les arrêtés royaux pris en exécution de ces dispositions précitées doivent être en conformité avec l'avis émis par la section visée au § 1er.

Art. 11. § 1. De afdeling « Financieringsbehoeften van de overheid » van de Hoge Raad van financiën is belast met het uitbrengen van een advies betreffende :

— De elementen die in aanmerking genomen werden voor de vaststelling van de in artikel 3 bedoelde bijdragevoet en van de in artikel 6, § 2, bedoelde coëfficiënten;

— De nieuwe trekkingscoëfficiënten die vanaf 1 januari 1997 toepasselijk zijn krachtens artikel 7, § 2, tweede lid, en de overeenkomstig artikel 7, § 3, aangebrachte wijzigingen aan de trekkingscoëfficiënten;

— De in de artikelen 9 en 10, § 1, bedoelde voorlopige en definitieve bedragen van de werkelijke responsabiliseringsbijdrage.

Ieder advies wordt meegedeeld aan de Regering van elk van de in artikel 1 bedoelde overheden.

§ 2. Als het overleg met de Regeringen van de Gemeenschappen en de Gewesten, bepaald in de artikelen 3, 6, § 2, 7, § 2, tweede lid, en § 3, 9 en 10, § 1, niet uitmondt in een consensus, moeten de koninklijke besluiten die ter uitvoering van voormelde bepalingen getroffen worden, in overeenstemming zijn met het door de in § 1 bedoelde afdeling uitgebrachte advies.

Art. 12. Lorsqu'une pension à charge du Trésor public, prise en considération pour la détermination de la masse des pensions de retraite visée à l'article 3, § 1er, a été calculée compte tenu des dispositions de la loi du 14 avril 1965 établissant certaines relations entre les divers régimes de pensions du secteur public, le produit des quotes-parts de ces pensions qui sont dues à l'Etat en vertu des articles 13 et 14 de la même loi et qui seront versées à celui-ci à partir du 1er janvier 1994, est affecté au Fonds des pensions de survie.

Art. 12. Wanneer een pensioen ten laste van de Openbare Schatkist dat in aanmerking genomen wordt voor de vaststelling van de in artikel 3, § 1, bedoelde massa van de rustpensioenen, berekend werd rekening houdend met de bepalingen van de wet van 14 april 1965 tot vaststelling van een zeker verband tussen de onderscheiden pensioenregelingen van de openbare sector, is de opbrengst van de aandelen van deze pensioenen die aan de Staat

verschuldigd zijn krachtens de artikelen 13 en 14 van dezelfde wet en die aan hem zullen gestort worden vanaf 1 januari 1994, bestemd voor het Fonds voor overlevingspensioenen.

Art. 13. La présente loi produit ses effets le 1er janvier 1994.

Art. 13. Deze wet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1994.

Puis-je considérer que le vote à majorité spéciale qui vient d'être émis sur l'article premier vaut également pour ces articles ?

Mag ik aannemen dat de stemming met bijzondere meerderheid die zoëven werd uitgebracht over artikel 1 ook geldt voor deze artikelen ? (*Instemming.*)

Ces articles sont donc adoptés.

Deze artikelen zijn dus aangenomen.

Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant, toujours à la majorité prévue à l'article 4, dernier alinéa, de la Constitution, sur l'ensemble du projet de loi spéciale.

Wij moeten ons nu uitspreken met de meerderheid bepaald bij artikel 4, laatste lid, van de Grondwet, over het geheel van het ontwerp van bijzondere wet.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

58 membres du groupe linguistique français sont présents.

58 leden van de Franse taalgroep zijn aanwezig.

38 votent oui.

38 stemmen ja.

8 votent non.

8 stemmen neen.

12 s'abstiennent.

12 onthouden zich.

Le quorum des présences et la majorité simple sont atteints.

Het quorum en de gewone meerderheid zijn bereikt.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Belot, Borin, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Coenraets, Collignon, Daerden, Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. de Seny, Deworme, Dighneef, Luvard, Flagothier, Grosjean, Guillaume, Happart, Hofman, Hotyat, Lahaye, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenfant, Leroy, Lutgen, Mairesse, Marchal, Maystadt, Mouton, Péciaux, Poulain, Pouillet, Spitaels, Taminiaux, Vancrombruggen et Wintgens.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Baise, Bougard, Daras, Jonckheer, Liesenborghs, Meesters, Snappe et Vaes.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Barzin, Bock, Mme Cornet d'Elzius, MM. Decléty, de Donnée, Désir, Desmedt, D'hondt, Evers, Hatry, Mme Herzet et M. Houssa.

93 leden van de Nederlandse taalgroep zijn aanwezig.

93 membres du groupe linguistique néerlandais sont présents.

74 stemmen ja.

74 votent oui.

6 stemmen neen.

6 votent non.

13 onthouden zich.

13 s'abstiennent.

Het quorum en de gewone meerderheid zijn bereikt.

Le quorum des présences et la majorité simple sont atteints.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Arts, Bartholomeeussen, Beerden, Cannaerts, Cardoen, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, De Backer, De Croo, De Grauwe, Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, De Seranno, Mme Detiège, De Wulf, Didden, Diegenant, Eeman, Erdman, Garcia, Geens, Gesquiere, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Leclercq, Lenssens, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Monset, Ottenbourg, Pataer, Pede, Pinoie, Quintelier, Scharff, Seeuws, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, M. Vandenbergh, M. Van den Poel-Welkenhuysen, M. Vandermeulen, Mme Van der Wildt, MM. H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wambeke, Verberckmoes, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschueren, Weyts et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Bosman, Buelens, Peeters, Raes, Van Wallegheem et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

M. Appeltans, Mme Buyle, MM. Cuyvers, De Boeck, Dierickx, Kuipers, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Tavernier, Truyen, Ulburghs et Van Hooland.

Au total

112 membres du Sénat ont voté oui.

14 membres ont voté non.

In totaal hebben

112 leden van de Senaat ja gestemd.

14 leden neen gestemd.

La majorité des deux tiers est donc atteinte.

De tweederde meerderheid is dus bereikt.

Le Sénat adopte le projet de loi.

De Senaat neemt het ontwerp van wet aan.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — Chers collègues, je vous suggère d'examiner les quatre propositions de modification du Règlement du Sénat mercredi prochain, 27 avril 1994.

Dames en heren, ik stel voor dat wij de vier voorstellen tot wijziging van het Reglement van de Senaat woensdag aanstaande behandelen.

Is de Senaat het hiermee eens ?

Le Sénat est-il d'accord ? (*Assentiment.*)

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE GEWONE WET VAN 16 JULI 1993 TOT VERVOLLEDIGING VAN DE FEDERALE STAATSTRUCTUUR

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI ORDINAIRE DU
16 JUILLET 1993 VISANT À ACHEVER LA STRUCTURE
FÉDÉRALE DE L'ÉTAT

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'Etat.

Het woord is aan de heer De Croo voor een stemverklaring.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, vanzelfsprekend kunnen alle senatoren zich scharen achter het principe van een echte milieutaks. Het probleem is echter dat de Regering bij de onderhandelingen van het Sint-Michielsakkoord met een niet-onbelangrijke fractie stemafspraken heeft gemaakt over een aantal andere wijzigingen van ons wetgevend arsenaal. Wij hebben toen onmiddellijk de manier waarop deze wijzigingen tot stand zijn gekomen aangeklaagd. Ik herinner de Senaat eraan dat ikzelf nog nooit een andere senator een wet heb zien stemmen die op een dergelijke manier «gesandwiched» zat tussen beschikkingen die veel meer met electorale overwegingen te maken hadden dan met wetgevend werk.

Wij hebben toen gezegd dat de bepalingen van dit wetsontwerp inzake de milieutaksen niet uitvoerbaar waren, omdat ze te geïmproviseerd waren en geen enkele diepgang hadden. Met de Eerste minister op kop heeft de hele Regering toen gezworen dat dit ontwerp toch doorgang zou vinden. Op 1 april jongstleden zijn die betwiste wetten inderdaad in voege getreden. Onmiddellijk hebben wij de Regering gevraagd wat er wettelijk zal gebeuren tijdens het zogenoemde vacuüm van 1 april 1994 tot op de onbekende datum waarop dit ontwerp door de beide Kamers zal zijn goedgekeurd. Dit is zonder meer een erbarmelijke wijze van handelen. Voor het overige laat ik de afspraken tussen de huidige meerderheid en de groenen over aan de beoordelingswijsheid van Kamer en Senaat. De groenen werden bedot.

De VLD-fractie zal hoe dan ook tegen dit ontwerp van wet stemmen.

M. le Président. — La parole est à M. Jonckheer pour une explication de vote.

M. Jonckheer (Ecolo). — Monsieur le Président, les discussions qui ont eu lieu en commission et en séance publique m'incitent à répéter les points suivants.

Au cours des vingt dernières années, le problème de la croissance du volume des déchets ménagers et industriels et de leur traitement s'est accentué. Dans les conclusions d'une conférence organisée par le Club de Bruxelles sur la politique environnementale, on peut lire: «Pour aucune des catégories de déchets, la Communauté européenne n'a de capacité suffisante de traitement et ce qui existe ne respecte pas ou peu l'environnement. 67 p.c. des déchets sont mis en décharge, 20 p.c. sont incinérés, le recyclage est à ce jour embryonnaire. Le système d'écoredevances tel qu'il est appliqué actuellement en Allemagne est dans l'impasse. Il favorise à l'intérieur de la Communauté un trafic de déchets s'inspirant de pratiques «mafieuses». Les trafiquants jouent sur les différences de coûts de traitement; ils privilégient la mise en décharge, évidemment moins onéreuse.»

Au vu de cette situation et considérant la nécessité accrue de financer des politiques alternatives en matière d'environnement, les écologistes ont saisi l'opportunité des négociations relatives à la réforme de l'Etat pour tenter de rattraper le retard dramatique de la Belgique sur ce terrain, lequel coûtera très cher en mesures de réparation. En agissant de la sorte, les écologistes pensent avoir rempli un rôle éminemment positif pour notre pays et nos concitoyens.

Nous prenons acte des déclarations du Premier ministre et du ministre des Finances selon lesquelles la loi sera appliquée sans report ultérieur. Ceci consacre le système d'écofiscalité, préférable

au système d'écoredevances parce qu'il applique une politique de prévention et discrimine positivement les producteurs et les consommateurs acceptant de modifier leur comportement en faveur de l'environnement.

Les motivations du report résident pour une part dans l'attitude adoptée par le Gouvernement, lequel en assumera seul la responsabilité politique. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Tavernier voor een stemverklaring.

De heer Tavernier (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, het is duidelijk dat wij vandaag over een ontwerp zullen stemmen waarover wij eigenlijk beschaamd zouden moeten zijn. Het ontwerp zal wellicht niet noodzakelijk een afstel van de invoering van milieutaksen tot gevolg hebben, maar het is toch ergens een beloning voor al wie gekant was tegen dergelijke heffingen en voor degenen die de invoering ervan willen uitstellen. Bovendien bestraft het ontwerp de ondernemingen die positief hebben willen meewerken aan een ernstig milieubeleid. Het is bedroevend te moeten vaststellen dat de meerderheid met deze wet de Regering volmachten geeft om een aantal fiscale maatregelen te nemen.

Het enige element dat hoopvol is, is het amendement dat door de Senaat is aangenomen, maar ook dit amendement, dat een ruimere controle op de Regering mogelijk maakt, is voor ons onvoldoende om het ontwerp te kunnen goedkeuren. Agalev voelt zich door deze meerderheid bedrogen en zal dit ontwerp niet goedkeuren. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Hooland voor een stemverklaring.

De heer Van Hooland (VU). — Mijnheer de Voorzitter, de Volksuniefractie is hier niet uit op animositeit. Er was een politiek akkoord en wij hebben dat nageleefd. Wij weigeren echter onze steun te verlenen aan de niet-uitvoering van dat politiek akkoord. Een dergelijk uitstel verhoogt de politieke geloofwaardigheid zeker niet. Het is een voorbeeld van het onvermogen van de politieke wereld en van de overheid om zakelijk tewerk te gaan in zakelijke materies. Mijn fractie zal het ontwerp niet goedkeuren. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

152 leden zijn aanwezig.

152 membres sont présents.

94 stemmen ja.

94 votent oui.

54 stemmen neen.

54 votent non.

4 onthouden zich.

4 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het geamendeerde ontwerp van wet zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden teruggezonden.

Le projet de loi amendé sera renvoyé à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Beerden, Belot, Borin, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Caninaerts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Mme Detiege, MM. De Wulf, Didden, Diegenant, Dighneef, Erdman,

Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Lutgen, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren, Weyts, Wintgens et Swaenen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Baise, Barzin, Bock, Bosman, Bougard, Buelens, Mmes Buyle, Cornet d'Elzius, MM. Cuyvers, Daras, De Backer, De Boeck, Decléry, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Désir, Desmedt, D'hondt, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Jonckheer, Kuijpers, Lahaye, Liesenborghs, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Monset, Pede, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandermeulen, Van Hooland, Van Thillo, Van Walleghe, Verlinden, Vermeiren et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Appeltans, Capoen, Schiltz et Verberckmoes.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Schiltz (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Suykerbuyk.

De heer Capoen (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Vanlerberghe.

De heer Verberckmoes (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Vanhaverbeke.

De heer Appeltans (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met mevrouw Lieten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Dames en heren, de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden stelt voor aanstaande week de volgende agenda voor:

Woensdag 27 april 1994 om 14 uur.

1. Ontwerp van wet tot oprichting van een wachtregister voor vreemdelingen die zich vluchteling verklaren of die vragen om als vluchteling te worden erkend.

2. Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 20 maart 1991 houdende regeling van de erkenning van aannemers van werken.

3. Voorstel tot invoeging in het Reglement van de Senaat van een artikel 62ter, houdende oprichting van een Adviescomité voor de emancipatie van de vrouw.

4. Voorstel tot wijziging van artikel 33 van het Reglement van de Senaat.

5. Voorstel tot wijziging van artikel 8 van het Reglement van de Senaat.

6. Voorstel tot wijziging van artikel 62bis van het Reglement van de Senaat.

7. Interpellaties:

a) Van de heer Maertens tot de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «het voorgenomen ambtsbezoek aan Turkije en de Koerdische problematiek»;

b) Van de heer Liesenborghs tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «de normatieve maatregelen die in België moeten worden genomen tot bestrijding van de exploitatie van kinderen in de tapijtnijverheid in Nepal».

Donderdag 28 april 1994 om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.

2. Mondelinge vragen.

3. Pro memorie: Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 30, tweede lid, van de wet van 23 maart 1989 betreffende verkiezing van het Europees Parlement en tot aanvulling van de wet van 11 april 1994 tot wijziging van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement en tot uitvoering van Richtlijn nr. 93/109/EG d.d. 6 december 1993 van de Raad van Europese Gemeenschappen. (Over te zenden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.)

Om 16 uur: naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde ontwerpen van wet.

4. Eventueel, hervatting van de agenda van de vergadering van woensdag.

5. Interpellaties:

a) Van mevrouw Mayence-Goossens tot de minister van Buitenlandse Handel, en minister van Europese Zaken over «de moeilijkheden die Belgische handelaars ondervinden in hun betrekkingen met klanten uit andere landen van de Europese Unie en de rol die de Delcreditedienst kan spelen bij het ontwikkelen van handelsbetrekkingen met landen buiten de Europese Unie»;

b) Van de heer Hatry tot de minister van Buitenlandse Handel, en minister van Europese Zaken over «de jongste ontwikkelingen met betrekking tot de Europese verordening betreffende de invoer van bananen en de verdediging van de Belgische belangen ter zake»;

c) Van de heer Deworme tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «het telewerken in het bedrijfsleven en een nieuwe arbeidsorganisatie»;

d) Van de heer Van Hooland tot de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over «de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid inzake het verplicht en facultatief sluitingsuur van drank- en dansgelegenheden en aanverwanten».

La commission du Travail parlementaire vous propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant:

Mercredi 27 avril 1994 à 14 heures.

1. Projet de loi créant un registre d'attente pour les étrangers qui se déclarent réfugiés ou qui demandent la reconnaissance de la qualité de réfugié.

2. Projet de loi modifiant la loi du 20 mars 1991 organisant l'agrégation d'entrepreneurs de travaux.

3. Proposition tendant à insérer dans le Règlement du Sénat un article 62ter, instituant un Comité d'avis pour l'émancipation de la femme.

4. Proposition de modification de l'article 33 du Règlement du Sénat.

5. Proposition de modification de l'article 8 du Règlement du Sénat.

6. Proposition de modification de l'article 62bis du Règlement du Sénat.

7. Interpellations:

a) De M. Maertens au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «son projet de visite officielle en Turquie et l'ensemble du problème kurde»;

b) De M. Liesenborghs au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques sur «les mesures de type normatif à prendre en Belgique afin de combattre l'exploitation des enfants dans l'industrie du tapis au Népal».

Jeudi 28 avril 1994 à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

3. Pour mémoire: Projet de loi modifiant l'article 30, alinéa 2, de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen et complétant la loi du 11 avril 1994 modifiant la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen et portant exécution de la directive du Conseil des Communautés européennes n° 93/109/CE du 6 décembre 1993. (A transmettre par la Chambre des représentants.)

A 16 heures: votes nominatifs sur l'ensemble des points à l'ordre du jour dont la discussion est terminée.

4. Eventuellement, reprise de l'ordre du jour de la séance de mercredi.

5. Interpellations:

a) De Mme Mayence-Goossens au ministre du Commerce extérieur, et ministre des Affaires européennes sur « les difficultés que rencontre le commerce extérieur belge auprès de ses clients de l'Union européenne et le rôle du Ducroire dans l'évolution du commerce extérieur vers les pays plus lointains »;

b) De M. Hatry au ministre du Commerce extérieur, et ministre des Affaires européennes sur « les derniers développements au sein de l'Union européenne concernant le règlement sur les importations de bananes et la défense des intérêts belges en la matière »;

c) De M. Deworme au ministre de l'Emploi et du Travail sur « le télétravail en entreprise et une nouvelle organisation du travail »;

d) De M. Van Hooland au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur « les compétences et les responsabilités relatives à l'heure de fermeture obligatoire et facultative des débits de boissons, dancings et établissements connexes ».

Het woord is aan de heer De Croo.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, de bespreking van het ontwerp van wet met betrekking tot de Europese verkiezingen wordt pro memorie op de agenda van volgende donderdag geplaatst. De Europese verkiezingen hebben plaats op 12 juni aanstaande. Er moeten nog vele wetten worden gemaakt om die verkiezingen mogelijk te maken. Dit verwondert mij omdat de amendementen op een dezer ontwerpen in de Kamer pas werden goedgekeurd en de bespreking ervan in de Senaat in ijlt tempo zal moeten gebeuren.

Tegelijkertijd moet het Parlement een aantal voorstellen bespreken in verband met de financiering in de politieke wereld. De Europese verkiezingscampagne is echter reeds volop aan de gang. De beperking van de financiering voor de verkiezingscampagnes komt dus royaal te laat voor de Europese verkiezingen. Ik vraag mij af wanneer dit wetsvoorstel uiteindelijk zal worden besproken en goedgekeurd. Graag had ik van de meerderheid vernomen welk systeem van wetgeving nu in ons land wordt gehanteerd. Zo werd de milieutaks op 1 april ingevoerd, maar de wet wordt niet toegepast. Verder vinden over zes weken de Europese verkiezingen plaats, terwijl men nog volop bezig is ter zake wetten te maken. Dit is voor ons Parlement beneden alle peil. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik kan met genoegen meedelen dat de Kamer zopas het wetsvoorstel inzake de volmachten heeft goedgekeurd. Ik doe hierbij opmerken dat dit een parlementair initiatief is.

De heer De Croo (VLD). — Dan wel op uw voorstel!

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — *On ne prête qu'aux riches!* Dit is echter geen initiatief van de Regering, maar van de heer Peeters, gesteund door sommige andere parlementsleden, waarin wordt verzocht de periode om een volmacht te verlenen nog te verlengen. Ik heb mij bij dit voorstel aangesloten op uitdrukkelijke voorwaarde dat het snel zou gaan.

Het andere ontwerp wordt dinsdagmorgen om half elf door de Kamer goedgekeurd. Dan moet het in de commissie voor de Binnenlandse Zaken van de Senaat worden besproken na het eerste punt dat de voorzitter van de commissie op de agenda heeft geplaatst. Ik dank hem daarvoor. Hij is blijkbaar niet zo een « vrijschutter » als zijn buurman en een meer ordelijk en meer gedisciplineerd man. Het eerste punt kunnen we dus behandelen en daarna zullen we moeten overleggen wat we met de andere punten doen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Croo.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik stel vast, wanneer ik de minister beluister, dat de grootste stroper de beste boswachter is geworden, maar ik verwittig minister Tobback en de Senaat: voor de behandeling van het tweede punt, de financiering, zullen wij aan Kamer en Senaat vragen ons Reglement striptoe te passen. Indien nodig zullen wij daar zelf voor zorgen. Dat betekent dat dit ontwerp slechts bij de volgende openbare vergadering, volgende week woensdag, naar de commissie kan worden verwezen. We zullen dan wel zien wanneer het daar en hier aan bod komt.

De Voorzitter. — Mijnheer de Croo, ik kan u geruststellen: de reglementen en de tradities van de Senaat zullen ook voor deze wetgeving worden gerespecteerd.

De heer Pede (VLD). — Ook de commissie zal ze respecteren, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden?

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux? (Assentiment.)

Dan is hiertoe besloten.

Il en est ainsi décidé.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 17 JUNI 1991 TOT ORGANISATIE VAN DE OPENBARE KREDIETSECTOR EN VAN HET BEZIT VAN DE DEELNEMINGEN VAN DE OPENBARE SECTOR IN BEPAALDE PRIVAATRECHTELIJKE FINANCIËLE VENNOOTSCHAPPEN, ALSOOK VAN DE WET VAN 22 MAART 1993 OP HET STATUUT VAN EN HET TOEZICHT OP DE KREDIETINSTELLINGEN

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 17 JUIN 1991 PORTANT ORGANISATION DU SECTEUR PUBLIC DU CREDIT ET DE LA DETENTION DES PARTICIPATIONS DU SECTEUR PUBLIC DANS CERTAINES SOCIÉTÉS FINANCIÈRES DE DROIT PRIVÉ, AINSI QUE LA LOI DU 22 MARS 1993 RELATIVE AU STATUT ET AU CONTRÔLE DES ÉTABLISSEMENTS DE CREDIT

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 17 juni 1991 tot organisatie van de openbare kredietsector en van het bezit van de deelnemingen van de openbare sector in bepaalde privaatrechtelijke financiële vennootschappen, alsook van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant la loi du 17 juin 1991 portant organisation du secteur public du crédit et de la détention des participations du secteur public dans certaines sociétés financières de droit privé, ainsi que la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit.

Het woord is aan de heer Goovaerts voor een stemverklaring.

De heer Goovaerts (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, dit ontwerp van wet bestaat uit drie delen die eigenlijk niets met elkaar te maken hebben. Het eerste deel onttrekt de ASLK-

holding aan de controle door de Commissie voor het bank- en financieelwezen en geeft een reglementering voor het fiscaal statuut van de gedelegeerd bestuurders en bestuurders belast met bijzondere opdrachten. Eigenlijk komt dit neer op het oprichten van een federale investeringsmaatschappij en is het met andere woorden een omgekeerde privatisering. Deze wet is een typevoorbeeld van een hermetische, sibillijne en sluipende wetgeving.

Ten tweede worden in dezelfde wet de ASLK-personeelsleden uit het statutair kader gelicht en worden ze verplicht een individuele arbeidsovereenkomst te ondertekenen, zoniet worden ze ontslagen. Wij betwijfelen ten eerste dat iemand die ontslagen wordt, maar eigenlijk zelf ontslag neemt, recht heeft op werkloosheidsvergoeding.

Ten derde hebben wij u, mijnheer de Voorzitter, zojuist horen zeggen dat de reglementen en tradities van de Senaat worden gerespecteerd. Ik heb echter moeten vaststellen dat in de senaatscommissie voor de Financiën op een drafje zeer belangrijke elementen van het Burgerlijk Wetboek, de artikelen 1690 en volgende, en een aantal andere wetten werden gewijzigd na een bespreking die geen uren maar slechts minuten heeft geduurd. Daarom heeft men er ook vandaag nog op moeten wijzen dat de minister de interpretatie van bepaalde artikelen van deze wet nog moet geven, omdat ze niet duidelijk zijn geformuleerd.

Mijnheer de Voorzitter, u spreekt over de reglementen en tradities van de Senaat, maar ik vraag me toch af hoe het mogelijk is dat een dergelijk belangrijk element uit de wetgeving gewoon in de commissie voor de Justitie wordt gewijzigd.

Mijnheer de voorzitter van de commissie voor de Justitie, welke betekenis heeft uw commissie in dit geval dan nog? Deze werkwijze bewijst dat de Senaat niet langer wordt gerespecteerd en dat is een veeg teken voor de volgende legislatuur. Bij de grondwetsherziening werd bepaald dat de Senaat een eigen plaats in het bestel zou krijgen. Uit een dergelijke werkwijze blijkt dat de Senaat al is afgeschreven nog vóór hij in het nieuwe bestel heeft gefunctioneerd. *(Applaus.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cooreman voor een stemverklaring.

De heer Cooreman (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben geen paardenliefhebber, dus ik weet niet wat een « drafje » is, maar ik weet wel dat de commissie voor de Financiën de nodige tijd heeft genomen om deze artikelen grondig te behandelen. Sommige werden zelfs geamendeerd. Tot mijn aangename verassing vroegen de leden van de oppositie, met name van de VLD en de PRL, zelfs om de stemming. Het ontwerp werd in de commissie uiteindelijk eenparig aangenomen. Ik begrijp dan ook helemaal niet dat men hier nu komt protesteren. *(Applaus.)*

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming.
Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

146 leden zijn aanwezig.
146 membres sont présents.
98 stemmen ja.
98 votent oui.
5 stemmen neen.
5 votent non.
43 onthouden zich.
43 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Beerden, Belor, Borin, Borremans, Bosman, Bouchat, Buelens, Mme Cahay-André, MM. Cannaeys, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Dalem, Mme Delcourt-Pètre, MM. De Loo, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, Didden, Diegenant, Dighneef, Erdman, Evard, Flagthier, Garcia, Geens, Gesquiere, Goossens, Grosjean, Happart, Henneuse, Hofman, Horyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lefevre, Lenfant, Lenssens, Leroy, Lutgen, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Evard, Flagthier, Garcia, Moens, Moureaux, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Raes, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wallegem, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Verschuere, Weyts, Wintgens et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

M. Kuipers, Mme Maes, MM. Schiltz, Truyen et Van Hooland.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Anthuenis, Appeltans, Baise, Barzin, Bougard, Mme Buyle, M. Capoen, Mme Cornet d'Elzius, MM. Cuyvers, Daras, De Backer, De Boeck, Decléty, De Croo, De Grauwe, Désir, Desmedt, D'hondt, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Jonckheer, Lahaye, Liesenborghs, Lozie, Maertens, Meesters, Monset, Pede, Snappe, Tavernier, Ulburghs, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandermeulen, Van Thillo, Verberckmoes, Verlinden et Vermeiren.

INTERPELLATIE VAN MEVROUW CREYF TOT DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN TOT DE MINISTER VAN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE, VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «DE UITVOERING VAN HET PROTOCOL VAN 28 JULI 1993 GESLOTEN TUSSEN DE FEDERALE REGERING EN DE GEMEENSCHAPPEN INZAKE HET TE VOEREN GEZONDHEIDSBELEID»

INTERPELLATION DE MME CREYF AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET AU MINISTRE DE L'INTEGRATION SOCIALE, DE LA SANTE PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT SUR «LA MISE EN ŒUVRE DU PROTOCOLE DU 28 JUILLET 1993 CONCLU ENTRE LE GOUVERNEMENT FEDERAL ET LES COMMUNAUTES QUANT A LA POLITIQUE A MENER EN MATIERE DE SANTE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Creyf tot de minister van Sociale Zaken en tot de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu over «de uitvoering van het protocol van 28 juli 1993 gesloten tussen de federale Regering en de Gemeenschappen inzake het te voeren gezondheidsbeleid.»

Het woord is aan de interpellant.

Mevrouw Creyf (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, de tekorten in de sociale zekerheid zijn elk jaar opnieuw aanleiding tot een reeks besparingen in de sector.

Op het begrotingsconclaaf van 1993 ontsnapte ook de ziekenhuissector niet aan besparende ingrepen. Het was de bedoeling van de overheid het aanbod in de ziekenhuissector beter te beheersen.

Daartoe werd een protocol opgemaakt tussen de federale overheid en de Gemeenschappen, met name het protocol van 28 juli 1993 dat in eerste instantie van budgettaire aard is.

De heer Mouton, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

Het protocol voorziet in de blokkering van bepaalde medische diensten; de sluiting van overtollige acute ziekenhuisbedden; de reconversie van bepaalde ziekenhuisbedden, met name de V-bedden; het bestuderen van alternatieve verzorgingsvormen met het oog op het ontwikkelen van formules die het behoud van de patiënt ten huize beogen, en het uitwerken van een juridisch statuut van het dagziekenhuis.

Ik ga nu wat dieper in op de verschillende bepalingen van het protocol.

Ten eerste, in verband met de blokkering van bepaalde medische diensten heeft de federale Staat beslist om, na overleg met de Gemeenschappen, een bepaald aantal medische diensten te blokkeren. De Gemeenschappen van hun kant hebben ermee ingestemd deze maatregel uit te voeren.

De beslissing houdt in dat de ziekenhuisafdelingen voor diagnose van wiegedood, de diensten voor chronische hemodialyse in een ziekenhuis en diensten voor collectieve autodialyse buiten de eigenlijke campus van het ziekenhuis waar de voogdijverheid zich bevindt, zullen worden beperkt tot het aantal diensten dat bestaand en erkend is op de datum van publikatie van het moratoriumbesluit in het *Belgisch Staatsblad*. Bij wijze van bewaarende maatregel zal bovendien het aantal hartcatheterisatiediensten en het aantal hartchirurgiecentra worden geblokkeerd. Het aantal aldus geblokkeerde diensten en centra zal worden herzien zodra, na advies van de Nationale Raad voor ziekenhuisvoorzieningen, erkenningsnormen voor de centra voor hartchirurgie zijn uitgevaardigd.

Ten tweede, wat de sluiting van overtollige acute ziekenhuisbedden betreft, zijn de federale Staat en de Gemeenschappen het erover eens de overtollige acute ziekenhuisbedden te sluiten in de ziekenhuisdiensten waarvan het gemiddelde bezettingsniveau van de drie laatste bekende jaren — 1989, 1990 en 1991 — de bij koninklijk besluit vastgestelde bezettingsgraad niet bereiken.

Ten derde de reconversie van bepaalde ziekenhuisbedden — V-bedden. De federale Staat en de Gemeenschappen gaan akkoord dat er van de nog bestaande en erkende ziekenhuisbedden in diensten voor behandeling van zieken die lijden aan langdurige aandoeningen — V-diensten — in beginsel 2 000 bedden aanleiding geven tot de oprichting van alternatieve verzorgingsvormen.

Een beperkt gedeelte hiervan zal binnen de bestaande programmacriteria kunnen reconverteren naar ziekenhuisbedden in geriatriediensten of in diensten voor specialiteiten. De overige 1 600 V-bedden zullen alle reconverteren naar ziekenhuisbedden in diensten voor specialiteiten of in geriatriediensten.

In het *Belgisch Staatsblad* werd onlangs het koninklijk besluit van 22 februari 1994 gepubliceerd, dat het vorige koninklijk besluit wijzigt, en dat bepaalt dat alle V-bedden kunnen worden omgeschakeld naar G-bedden. Het is toch wel merkwaardig dat een dergelijk besluit nu pas wordt bekendgemaakt, terwijl de beslissingen tot desaffectatie reeds voor 1 februari 1994 dienden te worden megedeeld aan de minister.

Het vierde punt betreft het bestuderen van alternatieve verzorgingsvormen met het oog op het ontwikkelen van formules die het behoud van de patiënt ten huize beogen.

De federale Staat zal samen met de Gemeenschappen mogelijke andere alternatieve verzorgingsvormen bestuderen. Deze alternatieven kunnen het voorwerp uitmaken van een aanvulling op het betrokken protocol. Zij kunnen de vorm aannemen van een experiment inzake kort verblijf in RVT's, dagcentra of geïntegreerde diensten voor verzorging en hulp ten huize.

Een werkgroep diende voor einde 1993 voorstellen hieromtrent te formuleren.

Ten vijfde, wat het uitwerken van een juridisch statuut van het dagziekenhuis betreft, zijn de federale Staat en de Gemeenschappen het erover eens dat het dringend nodig is een juridisch statuut voor het dagziekenhuis uit te werken.

De Gemeenschappen hebben hun akkoord gegeven om de in het kader van dit protocol door de federale overheid genomen maatregelen uit te voeren.

Mijnheer de minister, het is niet voldoende maatregelen te nemen of protocols te sluiten. Heel belangrijk is dat elke betrokken Gemeenschap zich aan de afspraken houdt. Ik spreek hier voor de Vlaamse en de Franse Gemeenschap en voor de bicommunautaire sector van Brussel-Hoofdstad.

Graag vernam ik van de minister hoever de uitvoering is gevorderd van de in het protocol nagestreefde doelstellingen, zowel op federaal niveau als in de verschillende Gemeenschappen.

Werd het moratoriumbesluit inzake diagnose voor wiegedood, hartcatheterisatie, hartchirurgie en hemo- en autodialyse uitgevoerd in de diverse Gemeenschappen?

Zal de beslissing van de derde kamer van de Raad van State bij arrest van 29 december 1993 tot vernietiging van het koninklijk besluit van 8 juli 1993 houdende blokkering van het aantal hartcatheterisatiediensten gevolgen hebben op de vooropgestelde programmatie? De Raad van State oordeelde dat de hoogdringendheid die was ingeroepen om geen advies te hoeven vragen aan de afdeling wetgeving van de Raad van State, niet behoorlijk gemotiveerd was.

Hebben de Gemeenschappen het aantal erkende en bestaande ziekenhuisbedden aangepast conform de regels inzake onderbezetting en kregen de instellingen waarvan het aantal erkende bedden is verminderd en die aan de ter zake geldende voorwaarden voldoen, een schadeloosstelling?

Is de sluiting en reconversie van de 2 000 geïmagineerde V-bedden uitgevoerd overeenkomstig de door de federale Staat en de Gemeenschappen vooropgestelde beginselen? Blijven er na deze reconversie nog voldoende en betaalbare opvangmogelijkheden voor oudere en behoeftige patiënten die voorheen veelal deze bedden bezetten als verzorgingsbed? De patiënt moet immers meer betalen in een rusthuis dan in een V-bed van een ziekenhuis.

Heeft men oog voor de mogelijke repercussies van deze maatregel op het personeelsbestand in bepaalde instellingen?

Hebben de partijen zich aan de in het protocol opgenomen timing van de reconversie gehouden?

Hebben de betrokken V-diensten, zoals bepaald in het protocol, ten laatste op 1 december 1993 hun reconversieplan bij de bevoegde Gemeenschapsoverheid ingediend en hebben de Gemeenschappen zich aan hun verbintenis gehouden de reconversiedossiers uiterlijk op 1 februari 1994 af te handelen?

Wat zijn de concrete gevolgen voor de instellingen, rekening houdend met het nieuwe koninklijk besluit van 22 februari 1994?

Zijn op 1 januari 1994 V-bedden waarvoor geen reconversie werd aangevraagd, automatisch omgeschakeld a rato van 1 V-bed naar 2 RVT-bedden?

Heeft de werkgroep die zou worden opgericht om voorstellen te formuleren ter stimulering van de thuisverzorging van patiënten, resultaten geboekt?

Heeft men inzake het juridisch statuut van het dagziekenhuis reeds vooruitgang gemaakt?

Is, tenslotte, de commissie van deskundigen die een regelgeving op het vlak van de palliatieve zorgen zou uitwerken reeds samengesteld en welke voorstellen hebben haar werkzaamheden opgeleverd?

Is er sedert de ondertekening van het protocol reeds bijkomend overleg gevoerd tussen de federale overheid en de Gemeenschappen?

Werd de uitvoering van de bepalingen van het protocol strikt opgevolgd en heeft de daartoe opgerichte commissie, samengesteld uit de verschillende betrokken administraties, met dit doel reeds vergaderd? (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Santkin, ministre.

M. Santkin, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, j'espère que Mme Creyf ne m'en voudra pas d'être le seul à lui répondre; une présence féminine l'aurait peut-être ravie.

Depuis la loi des réformes institutionnelles du 8 août 1980, les compétences en matière de santé sont partagées entre Etat fédéral, Communautés et Régions.

Afin de réaliser certains objectifs en la matière, l'initiative d'une concertation conjointe entre l'Etat fédéral et les autorités communautaires et régionales a été prise et celle-ci s'est vue concrétisée par le protocole du 28 juillet 1993, publié au *Moniteur belge* le 28 septembre 1993.

Cet accord vise à procéder, en exécution des décisions prises lors du conclave budgétaire, au blocage de services médicaux, à la fermeture de lits aigus hospitaliers excédentaires, à la reconversion de lits V et à l'élaboration d'un statut juridique de l'hôpital de jour.

Het protocolakkoord betreffende de blokkering van de medische diensten wordt bepaald door de publikatie van de koninklijke besluiten van 8 juli 1993 in het *Belgisch Staatsblad*. Door deze besluiten worden de volgende diensten geblokkeerd: diagnose en preventieve behandeling van wiegedood en de diensten voor hartcatheterisatie en chronische nierinsufficiëntie.

Depuis lors, le Conseil d'Etat a annulé ces trois arrêtés sur requête de l'ASBL Institut médical Edith Cavell du docteur Wynen sous prétexte que l'urgence invoquée est insuffisamment motivée. Ceci n'est qu'une péripétie de plus dans le combat d'arrière-garde mené par certains leaders syndicaux des médecins, de même que l'arrêt récent pris par une cour correctionnelle, en faveur du même docteur Wynen, dans le dossier de la « résonance magnétique nucléaire ».

Ainsi que je l'ai rappelé en cette dernière occasion, l'accessibilité de tous à des soins de qualité est assurée dans notre pays.

L'objectif de politique de santé publique que nous poursuivons, ma collègue Magda De Galan et moi-même ainsi que mes collègues des Exécutifs communautaires et régionaux, est d'assurer une répartition optimale des ressources disponibles ainsi que la pérennité de notre système de sécurité sociale afin que, justement, tous nos concitoyens puissent encore avoir accès à cette médecine et à des soins de qualité.

Les tentatives de déstabilisation de la sécurité sociale se multipliant et le risque d'une médecine à deux vitesses menaçant, il importe que les règles légales organisant la santé publique soient respectées par tous, sans différence de classe sociale.

En ce qui concerne le point 2.2 du protocole d'accord du 28 juillet 1993 concernant la suppression de lits hospitaliers pour sous-occupation chronique, les notifications relatives aux fermetures de lits ont été envoyées par les Communautés et Régions aux hôpitaux concernés le 1er mars dernier.

Cette notification de fermeture concernait pour la Région wallonne 220 lits; pour la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale 73 lits; pour la Communauté française 9 lits et pour la *Vlaamse Gemeenschap* 339 lits.

Parallèlement à cette mesure, il avait également été décidé de mettre à exécution l'article 76 de la loi sur les hôpitaux instaurant une juridiction administrative de recours contre la décision de fermeture d'un service hospitalier.

La composition et le fonctionnement de cette commission de recours ont été réglés par l'arrêté royal du 19 novembre 1993. Les hôpitaux disposaient donc de dix jours après la notification de fermeture de lits pour introduire un recours suspensif.

Op 1 april hebben wij 29 bezwaarschriften ontvangen verdeeld als volgt: het Waalse Gewest 12, de Commissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 5, de Franstalige Gemeenschap 1 en de Vlaamse Gemeenschap 11. Deze dossiers zullen worden behandeld door de bevoegde beroepscommissie vanaf het ogenblik dat haar samenstelling gepubliceerd zal zijn in het *Belgisch Staatsblad*.

En ce qui concerne l'indemnisation éventuelle pour ces fermetures de lits, la procédure à suivre a été fixée par l'arrêté royal du 19 mai 1987, lequel énonce que, pour bénéficier d'une indemnité de fermeture de lits, celle-ci doit porter au moins sur une unité de soins, sauf pour les hôpitaux de 150 lits et moins. Dès lors, si l'hôpital répond à ces conditions, il pourra bénéficier d'une indemnité de fermeture.

Il appartient aux hôpitaux, individuellement, d'introduire une demande d'indemnisation. En 1994, un budget de 383,4 millions est prévu à cet effet.

Le protocole d'accord prévoyait également la reconversion de 2 000 lits destinés au traitement des malades souffrant d'affections de longue durée, dits « lits V », en des formes de soins alternatives, soit en services hospitaliers de spécialité pour le traitement et la réadaptation fonctionnelle — index Sp —, soit en services de gériatrie — index G —, soit en formes alternatives de soins autres que des services hospitaliers.

Cette reconversion est en cours, pour aboutir à terme, suivant les plans introduits par les hôpitaux, à un nombre total de lits Sp de 4 654, provenant pour 355, de la fermeture de lits aigus; pour 954, de lits S ancien statut; pour 757, de lits Vp; pour 32, de lits H et pour 2 556, de la reconversion de lits V.

En ce qui concerne le développement des formes de soins à domicile, un groupe de travail d'experts a été prévu par la conférence interministérielle Etat fédéral-Régions-Communautés et entamera prochainement ses travaux.

Par ailleurs, l'Etat fédéral et les Communautés se sont mis d'accord sur les lignes de force que le Conseil national des établissements hospitaliers a formulées concernant le statut de l'hôpital de jour.

Mijn collega van Sociale Zaken en ikzelf zullen zeer vlug het juridische kader van de chirurgische dagziekenhuizen uitwerken. Tussen de federale overheid en de Gemeenschappen was immers overeengekomen voorrang te geven aan dit type van daghospitalisatie. Nochtans zullen ook andere types van dagziekenhuizen worden bestudeerd, onder meer het gemengde dagziekenhuis, het oncologische dagziekenhuis en het pediatrische dagziekenhuis.

Néanmoins, un travail assez considérable reste à effectuer en ce qui concerne le financement de l'hôpital de jour.

Par ailleurs, l'arrêté royal du 30 janvier 1989 fixant les normes complémentaires d'agrément des hôpitaux et des services hospitaliers et précisant la définition des groupements d'hôpitaux et les normes particulières qu'ils doivent respecter doit être adapté afin de neutraliser l'impact que la création d'un hôpital de jour peut avoir sur la capacité en lits minimum, le taux moyen d'occupation et la durée moyenne de séjour de l'hôpital ou des services hospitaliers.

Comme prévu dans le protocole, l'Etat fédéral a pris l'initiative, en concertation avec les Communautés, de créer une commission d'experts chargés de se pencher sur la problématique des soins palliatifs.

Cette commission d'experts a rédigé trois rapports à ce sujet.

Un premier rapport traite des services hospitaliers de soins palliatifs. Il propose la création d'un nombre limité d'unités spécialisées et suggère, en outre, que les hôpitaux qui ne possèdent pas une telle unité disposent d'une fonction hospitalière « soins palliatifs » pour leurs patients nécessitant ce type de soins.

Le deuxième rapport a trait aux soins palliatifs dispensés, d'une part, dans les maisons de repos d'une certaine taille et, d'autre part, dans les MRS.

Le troisième rapport, enfin, concerne les soins palliatifs à domicile considérés en tant que fonction visant à dispenser, par le biais d'équipes mobiles et avec la collaboration des services existants de soins à domicile, des soins palliatifs au domicile du patient.

Le groupe d'experts propose, pour terminer, de prévoir une instance chargée d'assurer la coordination entre les différents types de soins palliatifs.

Tijdens de jongste interministeriële conferentie « Volksgezondheid » hebben de betrokken ministers besloten met de leden van de bevoegde kabinetten een groep samen te stellen. Deze groep wordt gevraagd een rapport te maken dat de verschillende types van palliatieve diensten definieert en de kwalitatieve voorwaarden bepaalt waaraan zij moeten beantwoorden evenals de wijze van financiering.

Ce groupe s'est déjà réuni une première fois et poursuit ses travaux. Parmi les points qui nécessitent encore d'être évalués, j'en retiens au moins six.

Quels sont les résultats et l'évaluation de l'expérience en soins palliatifs menée par l'INAMI jusqu'à présent?

En fonction des trois rapports de la commission d'experts, quelle doit être l'importance, dans la programmation nationale, des trois branches citées?

Quelles sont les normes organisationnelles, fonctionnelles et architecturales d'une unité résidentielle de soins palliatifs?

La fonction hospitalière « soins palliatifs » doit-elle être modulée sur la base d'un coefficient en fonction du nombre de lits, du type de pathologies ainsi que du type de services rencontrés?

Est-il possible de faire un inventaire des actes spécifiques aux soins palliatifs qui, à ce jour, ne sont pas repris dans la nomenclature INAMI?

Quels sont les types de médicaments d'usage courant en soins palliatifs dont le remboursement devrait être prévu?

Le point 3 du protocole d'accord du 28 juillet 1993 prévoyait que l'Etat fédéral et les Communautés se concerteraient régulièrement, notamment en ce qui concerne les modalités d'exécution dudit protocole.

Op 22 februari jongstleden werd een bijeenkomst gehouden van de interministeriële groep « Volksgezondheid », onder het voorzitterschap van de minister van Sociale Zaken, Magda De Galan. Behalve de voorzitter en ikzelf namen volgende personen aan deze bijeenkomst deel: de minister-president van de Franstalige Gemeenschap belast met Openbaar Ambt, het Kind en Gezondheidsbevoegd; de minister van de Vlaamse Gemeenschap, bevoegd voor Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin; de minister van het Waalse Gewest, bevoegd voor Sociale Actie, Gezondheid en Huisvesting; de minister van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, bevoegd voor Openbare Werken, Verkeerswezen, de Vernieuwing van Afdankte Bedrijfsruimten, Gezondheid en Toerisme; de minister-ondervoorzitter van de Brusselse Executieve, bevoegd voor Financiën, Begroting, Openbaar Ambt, Externe Betrekkingen, Cultuur, Gezondheidsbeleid, en de minister-president van het Duitstalige Gewest, bevoegd voor Financiën, Gezondheid en Gezin, Sport en Toerisme.

Monsieur le Président, compte tenu de la multitude de problèmes touchant, en matière de santé publique, à des compétences tant fédérales que communautaires et régionales, il a été convenu qu'une conférence interministérielle se tiendra dorénavant tous les deux mois, pour débattre de ces problèmes. Cela permettra un dialogue fructueux et constructif — du moins, je l'espère — entre tous les acteurs politiques qui interviennent dans notre pays en matière de soins de santé.

Enfin, une commission, composée des administrations concernées, avait commencé à se réunir. Comme son travail consistait principalement à examiner les listes relatives à la fermeture de lits, et pour ne pas faire double emploi avec la commission instaurée par l'article 76 de la loi sur les hôpitaux, ses travaux ont été suspendus, pour l'instant du moins. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de interpellant.

Mevrouw Creyf (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord, maar formuleer hierbij toch volgende bedenkingen.

Met de minister betreur ik dat er op het terrein achterhoedegevechten hebben plaatsgehad om bepaalde maatregelen van het protocol niet te moeten uitvoeren. Dit gebeurde onder meer door een bepaalde syndicale artsenkamer, maar ook anderen hadden blijkbaar moeite met een aantal maatregelen van het protocol.

Het is verder zeer belangrijk dat elke Gemeenschap ter zake haar verantwoordelijkheid op zich neemt. Op een bepaald ogenblik nam geen van de Gemeenschappen initiatieven, omdat zij voortdurend keken of de andere Gemeenschap wel haar verantwoordelijkheid voor de realisatie van het protocol op zich zou nemen.

Ik wil de minister ook vragen de uitvoeringsbesluiten en de richtlijnen aan de Gemeenschappen en aan de ziekenhuizen tijdig en in een niet mis te verstane taal op te maken. In het verleden zijn er immers vooral voor de ziekenhuizen heel wat problemen ontstaan door onduidelijkheid in de timing.

Tenslotte wil ik de minister vragen om het geheel van de uitvoering van het protocol nauwgezet te blijven volgen.

M. le Président. — La parole est à M. Santkin, ministre.

M. Santkin, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, je n'ai pas grand-chose à ajouter. J'ai enregistré les demandes complémentaires formulées par Mme Creyf. Cependant, à travers le message que j'ai essayé de faire passer aujourd'hui, je crois être parvenu à la rassurer, dans une large mesure, sur notre volonté commune à Mme De Galan et moi, d'exécuter le contenu de ce protocole.

Les conférences interministérielles devront se dérouler tous les deux mois; la première a déjà eu lieu et la seconde se tiendra prochainement. Ces conférences nous permettront de placer les différentes parties réunies devant leurs responsabilités, si besoin est.

Quant au combat d'arrière-garde auquel a fait allusion Mme Creyf, je crois avoir été clair dans ma réponse. J'ai cité nommément les personnes qui pouvaient être cause de difficultés dans ce domaine. La façon dont nous avons déjà répondu sur ce point, voici quelques jours, et le message que nous renouvelons aujourd'hui devraient totalement vous rassurer, madame, en ce qui concerne notre détermination en la matière.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de Voorzitter

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le Président

De Voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het Bureau.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verwezen.

Ces propositions sont donc prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verwezen, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

ONTWERPEN VAN WET — PROJETS DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De Regering heeft de volgende ontwerpen van wet ingediend:

1° Betreffende het aanvullend beschermingscertificaat voor geneesmiddelen;

Le Gouvernement a déposé les projets de loi ci-après:

1° Sur le certificat complémentaire de protection pour les médicaments;

— Verwezen naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden.

Renvoi à la commission de l'Economie.

2° Betreffende de financiering van het Instituut voor veterinaire keuring.

2° Relative au financement de l'Institut d'expertise vétérinaire. — Verwezen naar de verenigde commissies voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu en voor de Landbouw en de Middestand.

Renvoi aux commissions réunies de la Santé publique et de l'Environnement et de l'Agriculture et des Classes moyennes.

Deze ontwerpen van wet zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Ces projets de loi seront imprimés et distribués.

VOORSTELLEN VAN WET — PROPOSITIONS DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De volgende voorstellen van wet werden ingediend:

1. Door de heer Cooreman, tot fiscale vrijstelling van giften aan openbare kerkelijke instellingen;

Les propositions de loi ci-après ont été déposées:

1. Par M. Cooreman, portant exonération fiscale des libéralités faites aux établissements culturels publics;

2. Door de heer De Boeck en mevrouw Dardenne, betreffende de levering aan het openbare net van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen.

2. Par M. De Boeck et Mme Dardenne, relative à la fourniture au réseau public de courant électrique, produit à partir des sources d'énergie renouvelables.

Deze voorstellen van wet zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions de loi seront traduites, imprimées et distribuées.

Over de inoverwegingneming zal later worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Mesdames, messieurs, je vous propose d'interrompre ici nos travaux.

Ik stel voor onze werkzaamheden te onderbreken. (*Instemming.*)

Le Sénat se réunira demain, 22 avril 1994, à 14 heures.

De Senaat vergadert opnieuw morgen, 22 april 1994, om 14 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 18 h 5 m.*)

(*De vergadering wordt gesloten om 18 h 5 m.*)

ANNEXE — BIJLAGE

Prise en considération — Inoverwegingneming

Liste des propositions prises en considération:

Lijst van de in overweging genomen voorstellen:

A. Propositions de loi:

Régissant le cumul des pensions avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle (de M. De Grauwe et consorts);

A. Voorstellen van wet:

Houdende regeling van de cumulatie van pensioenen met inkomsten uit de uitoefening van een beroepsactiviteit (van de heer De Grauwe c.s.);

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financien.

Complétant l'article 792 du Code judiciaire (de M. Erdman et consorts);

Houdende aanvulling van artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek (van de heer Erdman c.s.);

— Renvoi à la commission de la Justice.

Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Relative à l'octroi de la responsabilité civile aux organisations syndicales (de M. Verreycken);

Tot toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de vakorganisaties (van de heer Verreycken);

— Renvoi à la commission de la Justice.

Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Spéciale modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (de M. Wierinckx et consorts);

Van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (van de heer Wierinckx c.s.);

— Renvoi à la commission de l'Intérieur.

Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Visant à rendre plus transparente la multiplicité des mandats publics (de MM. Daras et Tavernier);

Stekkende tot grotere doorzichtigheid van de cumulatie van openbare mandaten (van de heren Daras en Tavernier);

— Renvoi à la commission de l'Intérieur.

Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Modifiant la loi provinciale du 30 avril 1836 et la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales (de MM. Daras et Tavernier);

Tot wijziging van de provinciewet van 30 april 1836 en van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen (van de heren Daras en Tavernier);

— Renvoi à la commission de l'Intérieur.

Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Visant à soustraire le montant de la pension de guerre des revenus à prendre en considération lors de la détermination des ressources qui influencent le montant du revenu garanti à attribuer (de M. Happart).

Stekkende om geen rekening te houden met het bedrag van het oorlogspensioen bij het bepalen van de bestaansmiddelen die een invloed hebben op het toe te kennen bedrag van het gewaarborgd inkomen (van de heer Happart).

— Renvoi à la commission des Affaires sociales.

Verwezen naar de commissie voor Sociale Aangelegenheden.

B. Proposition de déclaration:

De révision de l'article 41 de la Constitution (de M. De Croo et consorts).

B. Voorstel van verklaring:

Tot herziening van artikel 41 van de Grondwet (van de heer De Croo c.s.).

— Renvoi à la commission de la Révision de la Constitution et des Réformes des Institutions.

Verwezen naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen.

ERRATUM

ANNALES PARLEMENTAIRES N° 60

Séance de l'après-midi du jeudi 31 mars 1994

A la page 1847, 40e ligne, il y a lieu de lire « Il sera soumis à la sanction royale » au lieu de « Il sera transmis à la Chambre des représentants ».

ERRATUM

PARLEMENTAIRE HANDELINGEN NR. 60

Namiddagvergadering van donderdag 31 maart 1994

Op bladzijde 1847, 41e regel, dient « Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd » gelezen te worden in plaats van « Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden ».

